

کتاب فردوسی

در مرز ۱۰۰۰ عنوان

به تصویر کشاندن

گفت و گو با بابک گرمچی

در چهار باب

گفت و گو با فردوسی پژوهان

به مناسبت
روز جهانی
فردوسی

خاتمی : عملکرد وزارت ارشاد
از افتخارات دولت من است

عقربه های کار
برای کتاب ۱۸

این شرفی ها
و همشهری ها

به سوی انتخابات اتحادیه
ناشران و کتابفروشان

فرهنگ خلیج فارس در راه است

گفت و گو با حسن فرامرزی، روزنامه نگار، نویسنده و مترجم

شماره ۲۲ اردیبهشت ۱۳۹۴
۲۰۱۵
شماره ۲۲۴ پیاپی، ۱۴، ۱۳۹۴
صفحه ۱۰۰، آذرماه ۱۳۹۴
ISSN: 1029-3345
صاحب امپراتور: خانه کتاب ایران
مدیر مسئول: احمد مسجدجامعی
تلفن: تهران، خیابان قائم مقام فرامانی
اول فجر (چشم)، شماره ۹، طبقه دوم
تلفن: ۸۳۷۶۵۸، ۸۳۷۵۷۳
لیتوگرافی و چاپ: ایرنا چاپ
www.ketabgostars.com

دبیر شورای کتاب کودک
۹۹ در صد از مسؤلان
کتابخانه ها
کتابدار نیستند

شیوه نامه ای
برای انتخاب کتاب

گفت و گو با ناصر شفیعی

پیش بینی می شود نتیجه نهایی این شیوه نامه که در شور اول جلسه
هیات اجرا مطرح شده است تا ۲۰ ماه آینده مشخص شود.

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس: در عرصه کتاب
و مطبوعات دینی رشد مطلوبی داشته ایم

نوشتن یعنی تثبیت فکر

گفت و گو با دکتر محمدرضا خواجه پور، استاد دانشگاه

انتشار علمی و فرهنگی

نماینده بین المللی کتاب

عزیزان در غزل فارسی
سید محمد راستگر
۲۱۰۰۰ ریال

حاصل عمر
آیورت انجمنشیراز / ناصر میرزاییان
۱۶۰۰۰ ریال

الواح سومری
ساموئل کریمزاد / ناز و ناز
۲۲۰۰۰ ریال

میراث کهن و نامحدود، شرکت بازرگانی کتاب گستر، تلفن: ۰۲۱-۲۲۱۱۰۰۰۰ - ۲۲۱۱۰۰۰۰۰، تهران، فرودگاه شهید بهشتی، ۸، خیابان انقلاب، رویروی
دریاچه، دانشگاه تهران، تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۱۰۰۰۰، ۹۰، میدانکتابخانه کتاب گستر، تهران، خیابان ولیعصر، ۹، کوچه کوه کمان، شماره ۱، تلفن: ۸۳۳۱۳۶۱
http://www.ketabgostars.com - e-mail: info@ketabgostars.com

دفاع‌ترین خیر در ایران آن روزها در حوزه کتاب همان برگزاری نمایشگاه کتاب تهران بود و اخبار کوتاه این هفته بیشتر یا به شهرستان‌ها اختصاص دارد و یا به آن سوی مرزها، امید که خبری از قلم نغفاده باشد.

نخست‌ها

در ابتدا دو خیر در مورد بزرگداشت سهراب سپهری؟

نخست آنکه توسعه می‌نویسد، به همت کانون ادبی دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه تهران همایش یک روزه «و چه سنگین می‌رود» چهاردهم اردیبهشت در دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه تهران برگزار شد. برگزاری این همایش یک با همکاری مؤسسه حفظ و نشر افکار سهراب سپهری صورت گرفته بود به مناسبت بیست و پنجمین سالگرد درگذشت سهراب سپهری بود. سیاست روز نیز از همایش یک روزه «وزاران خرد و روشنی» می‌نویسد که شانزدهم اردیبهشت به یاد سهراب سپهری در شهرستان آران و پردگان گاشان برگزار شد. روزنامه جوان در گزارشی خبر از مراسم بزرگداشت نخستین سالگرد درگذشت کیومرث صابری فرمتی گل (آقا) که ۱۵ اردیبهشت در مجتمع فرهنگی و هنری خاتم الانبیا رشت برگزار شد.

فدس دم از بزرگداشت سیدجلال الدین آشتیانی می‌نویسد؛ با تلاش دفتر تبلیغات اسلامی خراسان رضوی همایش نگه‌داشت سیدجلال‌الدین آشتیانی در محل مرکز پژوهشی شهید هاشمی نژاد مشهد برگزار شد. گزاشان هم به مناسبت دوستی و همکاریها سالگرد تولد «مخونقملی فراغی» سهراب برنامه‌های بزرگداشتی از پیسم اردیبهشت برپا شده است. آقا خیر از ایران بود.

ایران در جایی دیگر خبر از همایشی در کرمانشا می‌دهد که طی آن از برگزیدگان و نخبگان این استان تجلیل شد. در این همایش که مقدمه اردیبهشت برگزار شد، از شخصیت‌هایی نظیر دکتر میرجلال‌الدین کزازی، دکتر هادی صادقی، محمدمهدی خدیجه‌ای، محمدحسین‌احمدی، قدرانی شد.

اما خبری از خراسانی سه فیلسوف هندی به نقل از شرق، سه فیلسوف هندی نوزدهم اردیبهشت در مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران در مورد موضوعات مربوط به فلسفه و فرهنگ سخنرانی کردند. برپوشش کوکل کورن، استاد دانشگاه علوم رفتاری دانشگاه Twente با موضوع «فرهنگ تکنولوژی، از ولتر تا بنیامین تافور،دکتر بنیامن،مدرس

مدرسه عالی علوم تربیتی مستدام با موضوع «روز بانی، ارتباط مسائل اقتصادی و سیاست محیطی» دکتر آتکی،مدرس فلسفه و تاریخ فرهنگ در آکادمی ریفلکس‌آستردام با موضوع «فلسفه فرهنگ و هنر»به

زبان انگلیسی به ایراد سخنرانی پرداختند. آفتاب هم خبری داشت از نشست «ادبیات معاصر در فرانسه» با حضور فلیپ هامون و پل کتنان در خانه هنرمندان که بیست و یکم اردیبهشت برگزار شد.

دو ادامه دو خیر از نقد دو کتاب و یک خبر از بزرگداشت اسلامی ندوشن: «سرفراز خرد از خودمان» صد و شانزدهمین نشست کانون ادبیات ایران است و چهارم اردیبهشت (موروز) به بررسی داستان «بگدگیم» نوشته بهمناد علی بورر گذرگی می‌پردازد. این نشست با حضور نویسنده، حسن میرعبادی و شعله آذر درآرامولوی دانشگاه تهران برگزار می‌شود.

نشست این ماه جلسات نقد و بررسی کتاب و ادبیات دفاع مقدس به بررسی رمان «کوه روی شانه‌های درخت» نوشته ترگس آبیاری می‌پردازد که سی و یکم اردیبهشت در سالن شماره ۴ تالار اندیشه‌های حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی برگزار می‌شود.
اقبال می‌نویسد، مراسم بزرگداشت محمدعلی

اسلامی ندوشن بیست و یکم اردیبهشت در دانشگاه ادبیات بود برگزار شد.
دو پایان‌های خیری از اسپانیا، هشتمین مجمع عمومی نویسندگان کردی و نوجوان پنجم خرداد سال جاری در محل این انجمن برگزار می‌شود. در این مجمع بازرسان سال جدید انتخاب خواهند شد.

آن سوی مرزها

ابتدا خبری بخارباد از مراسم بزرگداشت شهید مطهری در گزیت، مراسم نگه‌داشت شهید مطهری به همت انجمن آوانیا و مریبان مدرسه‌های ایرانی و با حضور سفیر ایران و سرپرست مدرسه‌های ایرانی و فرهنگیان و کارکنان مدرسه ایرانی در محل سفارت ایران در کویت برگزار شد.

همینگی می‌نویسد؛ به گفته «دکتر توری شیپشکلر» ریس مرکز مطالعاتی و فرهنگی مولانا وابسته به دانشگاه سلجوق قرنیه آثار مرتبط با مولانا در این مرکز مترجمان می‌شود. گفتنی است ایده تاسیس این مرکز را پنجاه سال قبل پروفیسور نظیف اوزموگ مولوی تاشان برپشته ترکیه مطرح کرده بود. اما در پاکستان براساس تقاضای آسما صعب ۱۹۷۳ میلادی این کشور، ترجمه‌های قرآن بدون متن عربی جمع آوری می‌شوند. اخیراً چند نسخه از قرآن که به زبان اردو در کانادا چاپ و در پاکستان توزیع شده به دستور دولت پاکستان جمع آوری شده است.

این خبر از صدای عدالت بود. خیرگزاری فارس بر روی تلکس خود آورده است. سیدیه رادفر، استاد زبان فارسی دانشگاه لیسبون داستان باغی و مجنونه را به پرتغالی ترجمه کرده و قصد دارد آن را در شمارگان ده هزار جلدی در پرتغال منتشر کند. در ادامه چند خبر از جهان عرب بخارباد که جماعت این آنلاین بر روی تلکس خود آورده بود. مصر، اردو در مورد زندگی حضرت محمد(ص) که توسط لامارین، شاعر فرانسوی به تحریر درآمده است. مرکز ادبیات و هنرهای غربی پاریس با همکاری انتشارات لامارین و شورای عالی فرهنگ مصر کتابی منتشر نشده از لامارین را به چاپ رساند.

مصر، «سرچشمه جلدوه عنوان بزرگداشتی است که به مناسبت صدمین سالگرد درگذشت آنتوان چخوف، نویسنده و نمایشنامه‌نویس روسی و به همت شورای عالی فرهنگ مصر در قاهره برپا می‌شود. باژ هم مصر، اولین کتابخانه الکترونیکی عربی ۲۲ ماه مه (یکم خرداد) با حضور نویسندگان و مؤلفان عرب در قاهره را افتتاح می‌شود.

سوریه، طی مراسمی در سوریه از سه تن از نویسندگان و روشنفکران این کشور تجلیل شد. سلیمان العیسی، محمد النافوظ و ولید اخلاسی سه نویسنده‌ای هستند که نشان ممتاز سوریه از آن خود کردند.

عراق، یک شاعر عراقی ساکن آلمان با ساختن فیلمی مستند به آتش کشیده شدن نسخه‌های خطی کتاب‌ها و اسناد موزه ملی عراق در جریان حمله آمریکا به عراق را به تصویر کشیده است. گفتنی است در جریان جنگ اخیر آمریکا در عراق بیش از سی هزار نسخه خطی به آتش کشیده شده، سه هزار نسخه به سرفت رفته و چهار میلیون جلد کتاب در کتابخانه ملی این کشور نابود شده است.

خبر آغاز از جهان عرب که جام جم آنلاین آن را از میل است آنلاین نقل کرده است. هر فرد عربی با سالیانه به اندازه یک چهارم صفحه مطالعه می‌کند. آمارها نشان می‌دهد که میزان قرائت سالیانه اعراب نیم ساعت است. حال آنکه یک آمریکایی سالیانه یازده کتاب و یک انگلیسی هفت کتاب می‌خواند.

باژ هم جام جم آنلاین، نمایشگاه کتاب و مطبوعات ژنو که بیست و هفتم آوریل آغاز به کار کرده بود یکم ماه به کار خود پایان داد.

چند خبر دیگر در مورد دنیای جوانی:
فواد لاری، نویسنده و روزنامه‌نگار، نشان دوشاییه هنر و ادبیات، فرانسه را از آن خود کرد. این

نویسنده معربی تبار که استاد علوم محیط زیست دانشگاه استرغام هلند نیز هست رمان‌هایی از قبل «دندان‌های تریوپراف»، «از چتریاران پرهیز کنید»..» را به رشته تحریر درآورده است.

ماژک دوگوسون نویسنده فرانسوی به خاطر تألیف نمایشنامه «در التهایی» موفق به کسب جایزه بزرگ ادبیات درآماژیک فرانسه شد. دوگوسون در سال ۲۰۱۳ به خاطر این نمایشنامه جایزه «بوریس پوماشور» را نیز دریافت کرده بود.

درباره درگذشت دو نویسنده:
ایریماسو، نویسنده و فیلسوف فرانسوی در سن ۷۰سالگی در شهر ناریون فرانسه درگذشت. «ژان کاریره» نویسنده فرانسوی هشتاد هه مه در منطقه «کرده فرانسه درگذشت.

ژان کاریر در سال ۱۹۷۲ میلادی به خاطر کتاب «شاهین ماهو» برنده معتبرترین جایزه ادبی فرانسه (کنکور) شده بود. ایریماسو، نویسنده دوره جدید آموزش زبان و رسالتی می‌نویسد. به همت خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در شهر ایلدیزی پاکستان آغاز شد.

در پایان خبری از ایلباد به گفته برگزارکنندگان جازوه بین‌المللی «بکر» بخش جدیدی به این رقابت افزوده شده است. این بخش که به مترجمان تعلق دارد جازوه ۱۵ هزار پوندی برای تقویت از مترجمان در نظر گرفته است.

تازه‌های نشر

از تازه‌های نشر فقط چند خبر، یکی اینکه به مناسبت اعطای دکترای افتخاری به سیدمحمد حاتمی، مجموعه سه جلدی «گفت و گوی تمدن‌ها» به چاپ رسید، این مجموعه که توسط انتشارات دانشگاه تهران در هزار نسخه منتشر شده است به بررسی مبانی مفهومی و نظری گفت و گوی تمدن‌ها و همچنین بررسی دیدگاه‌های جهانی در این مورد پرداخته است. این خبر از اسپانیا بود.

خبری از خودمان با همکاری شورای کتابی کودک، یونیسف سازمان آموزش و پرورش استثنایی و مؤسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودک سه عنوان داستان با موضوع کودکان معلول به چاپ رسید، است؛ «قلب به خیر فرمانده» اثر احمد اکبریپور، «مسزهای در درون من» نوشته رایگانا بامداد و «دبیراره اثر جبار شاعری راده.

جوان از انتشارات دارالعرفان بزرگ نویسندگان قرن بیستم خبر می‌دهد که تاکنون ۳۰ جلد از ۱۱۰ رولت بازار شده است و ده جلد دیگر نیز در دست چاپ خواهد شد. این دایره‌المعارف که پیش‌بینی می‌شود به صد جلد برسد توسط نشر «ماهی» چاپ می‌شود.

باژ هم خبری از خودمان، کتاب «تربیتی از خورشید» از سوی مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره) به چاپ رسیده است، این اثر که ویژه نوجوانان و جوان است شامل خاطراتی از دوران زندگی امام خمینی است.

سرای فرهنگ

خبری از فرهنگسرای اسلندن تلنبر به دست رسیده که حاکی از این است که در کتابخانه امام خمینی(ره) این فرهنگسرا به مناسبت شهادت استاد مطهری مسابقه کتابخوانی ویژه معلمان برگزار می‌شود. معلمان می‌توانند با پاسخ به سوالاتی که از

کتاب تعلیم و تربیت در اسلام» شهید مطهری طرح شده و ارسال این پاسخ‌ها تا پایان اردیبهشت ماه در این مسابقه شرکت کنند.
مسائلت هم از بیست روزنامه نگاری و نویسندگی ویژه کودکان ونوجوانان در خانه فرهنگ هنر خبر می‌دهد.
در استان زنجان نیز مدرسه مکاتباتی قرآن آغاز به کار کرده است، این مدرسه که وابسته به دارالقرآن کریم استان زنجان است با همکاری فرهنگسرای قرآن استان زنجان آغاز شود را شروع کرده است. این خبر از روزنامه صدای عدالت بود.

خبری از ایرنا، نخستین سواره سروه‌های عاشق‌زادگان مجله‌هم اردیبهشت در فرهنگسرای دانشجو، به کار خود پایان داد. در این سگواره از آثار برتر تجلیل و قدرانی شد.

در پایان خبری از رسالت، به مناسبت سالروز رحلت امام خمینی(ره) مسابقه مقاله نویسی با عنوان «دلیله‌های سنگین فراق» در خانه فرهنگ شمشیری برگزار می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را تا پایان اردیبهشت ماه به این خانه فرهنگ ارسال کنند.

بازهم خبر

استاد عبدالحسین حاجتی به علت بیماری روی در بیمارستان گذرگی تهران بستری شد. همچنین محمود مشرف آزادتهانی (م. آزاد) به دلیل تال ناحاجی گوارشی در بیمارستان طالقانی تحت درمان است.

استاد مجتهدی دفتر شعر جوان نیز دچار تغییراتی شده است. در این دفتر محمدرضا محمدزای نیکو، شاعر معاصر جایگزین مهندس محمدرضا عبدالملکان شده است. شایان ذکر است دفتر شعر جوان انجمن شاعران ایران از هم تشکیل شده‌اند ولی هر دو در خانه شاعران ایران متتمرکز شده‌اند.

این خبر هم از مهر بود.
در ادامه دو خبر به استاذ تازیکی، دومی از فداس راجع به استاد تازیکی، و دوم در همدان به مناسبت زور اسناد ملی دانشگاه استاد و کتاب‌های قدیمی سازمان اسناد ملی عرب کشور برپا شد. در این نمایشگاه دهها عنوان کتاب و موضوعات استاد، مطبوعات، نامه‌های امیربگیر و.. در معرض دیدم عموم قرار گرفته است.

خبر دوم هم اینکه به گفته دکتر محمدعلی برداران، رئیس سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و اسناد آستان قدس رضوی دو مطبوعت سند آستان تازیکی در آستان قدس رضوی در روزی شش جوهانی اینترنت قرار می‌گیرد. گفتنی است بیش از شش میلیون سند تازیکی در مجموعه آستان قدس رضوی نگهداری می‌شود.

وزارت امور خارجه نیز آستان تازیکی مربوط به سال‌های قبل از ۱۳۰۵ را بر روی پایگاه اینترنتی خود قرار داده است. علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به پایگاه اینترنتی وزارت امور خارجه به تصویر و متن این اسناد دسترسی پیدا کنند. این خبر از خودمان بود.

عرومان با محمدحسین نمایشگاه کتاب تهران در کیش نیز نمایشگاه کتابی برگزار شد. در این نمایشگاه که تا ۲۹ اردیبهشت دایر است به پنج نفر از علاقه‌مندان که بتوانند خلاصه ای از مضامین کتاب خریداری شده را به صورت تیزورانه کنند جوایزی اهدا می‌شود. این خبر از ایران بود.

به نقد اثری نیز نمایشگاه کتاب برپا شد. گزارش اطلاعات از این نمایشگاه صدعا عنوان کتاب و سی دی مدھی در معرض دید علاقه‌مندان قرارگفتی. مؤسسه قرآن و نهج البلاغه در قم طرح تخصصی حفظ قرآن همراه با مرهمی تصحیحی را اجرا می‌کند. صدای عدالت در این باره به نقل از حجت الاسلام محمدرضا زاده جویری، مسئول مؤسسه قرآن و نهج البلاغه ق نوشته است. این طرح هفدهم اردیبهشت سال جاری همزمان با سالروز ولادت امام حسین(ع) برگزار شد.

کتاب و رو

گل آذین بهار

کتاب و رو

گل آذین بهار

کتاب و رو

کتاب و رو

کتاب و رو

کتاب و رو

اداره تهیه و توزیع کتاب نهاد کتابخانه های عمومی کشور- شیوه نامه‌ای را با کمک صاحبزنان و کارشناسان درون و بیرون سازمان به منظور پایان بخشیدن به بحث و اعتراضات موجود تنظیم و ارائه کرده است. پیش‌بینی می‌شود نتیجه نهایی این شیوه‌نامه که در دستور اول جلسه هیأت‌آنها مطرح شده است ۲۰۲۲ مد آید.
متخصص علوم، نامبر ششمی، مدیر انتخاب کتاب، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در گفت و گو با خبرنگار کتاب هفته، بیان مطلب فوق گفت: به نظر می‌آید با تصویب این شیوه نامه رویه کار انتخاب کتاب، کمیته‌های بررسی علمی و همچنین بحث خرید کتاب با حفظ منافع همگان روشن شود.

وی افزود در این شیوه‌نامه حتی مراحل رسیدگی به اعتراضات ناشران، پیش‌بینی‌های زمانی برای برنامه‌های بومی سازی در شاخص‌ها و تعاریف لازم‌تر نیز در نظر گرفته شده است.

ششمی ملاک انتخاب کتاب برای کتابخانه‌ها را نیاز کتابخانه‌های عنوان کرد و گفت: در مرحله اول کارشناسان اداره انتخاب کتاب طبق جابجاریهای هیأت‌آنها و رویه‌های فنی موجود زیراساس نیازسنجی کتابخانه‌ها دست به انتخاب کتاب می‌زند که در این مرحله کمتر از ۱۰ درصد کتاب‌ها قابلیت ارزیابی کارشناسی پیدا می‌کند. وی در ادامه افزود بعد از ارزیابی اولیه، دانشمندان و بزرگان کتابخانه‌شناسی و کتابدانی با توجه به امکانات موجود و مدارک نیاز انتخاب کتاب و انجام می‌دهند.

مدیر انتخاب کتاب به اعتراضات ناشران در این زمینه اشاره و بر کرد گفت: بحث انتخاب کتاب مورد اعتراضی بوده که لایق تیر دیدار آن هستیم اما به نظر می‌آید راه حل نهایی تصویب این شیوه‌نامه است که ما برمخه تولید کتاب

با معصرف آن رعایت حال همه شده باشد.

ششمی اجرای این طرح و دوام آن را منوط به کارشناسی فوری است.
گفت: همه عواملی که در بحث کتاب و کتابخانه دخیل هستند می‌تواند با اعلام بظرات و پیشنهادات خود تا قبل از تصویب این شیوه‌نامه در اجرائی هر چه قوی‌تر این طرح‌ها را زایل کند.

مدیر انتخاب کتاب در خصوص واگذاری کار خرید کتاب به بخش‌های دیگر، شایسته است ما این است که کارهای تصدی را به بخش‌های دیگر واگذار کنیم ما باید

از همه امکانات جامعه استفاده کنیم.
وی واگذاری کار خرید کتاب به سازمان چاپ و انتشارات را تجربه موثقی ندانست و گفت: واگذاری خرید به خارج از تشکیلات کتابخانه‌ها مستردمذ موفق نبوده است. چون همه جوانب و عوامل بیرونی آن دیده نشده و اختیارات نیز پیش‌بینی نشده بود.

وی توجه به منافع کتابخانه را از جمله وظایف این نهاد دانست و گفت: فعالیت‌های انجام شده، همه در راستای رسیدن به منافع فعالیت‌هاست و سازمان چاپ نیز بدون هیچ چشم‌اندازی برای حداکثر فایده‌رسانی به کتابخانه تلاش وافر می‌داشتند.

وی مشکل ایجاد شده را در شیوه پرداخت سازمان چاپ دانست و گفت: با اعلام سازمان چاپ، این سازمان به سه شیوه شیوه حساب را انجام می‌دهد که مورد رضایت ناشران نبوده است.
اداره تهیه و توزیع کتاب
-نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور-
شیوه نامه‌ای را با کت صاحبزنان و کارشناسان درون و بیرون سازمان به بحث و موجدین به بحث و اعتراضات موجود تنظیم و ارائه کرده است

ششمی گفت: همه این عوامل سبب شد تا در جلسه هیأت‌آنها در ۱۰ دی‌ماه تصویب شود که خرید کتاب به صورت رویه قبل انجام گیرد که اساس آن بر توافق است و ناشرانی که هنوز تعیین تکلیف نشده‌اند، می‌توانند به دبیرخانه مراجعه نمایند و با حسین نبینی که وجود دارد مشکل حل خواهد شد.

وی اعلام کرد: تاکنون بیش از ۵۰۰ ناشر کتاب‌های خود را تحویل داده‌اند و امر خرید کتاب کماکان ادامه دارد.

ششمی گفت: جلسه سازی در رسانه‌ها فقط باعث

تاخیر در انجام کارها شد.

وی در ادامه اظهار داشت: با این وجود در بخش توزیع و خرید کتاب هر جا تشخیص داده شود که سازمان توانایی انجام این کار را دارد این نهاد مشتاقی است این

اداره تهیه و توزیع کتاب نهاد کتابخانه های عمومی کشور، شیوه نامه‌ای را با کمک صاحبزنان و کارشناسان درون و بیرون سازمان به منظور پایان بخشیدن به بحث و اعتراضات موجود تنظیم و ارائه کرده است. پیش‌بینی می‌شود نتیجه نهایی این شیوه‌نامه که در دستور اول جلسه هیأت‌آنها مطرح شده است ۲۰۲۲ مد آید.
متخصص علوم، نامبر ششمی، مدیر انتخاب کتاب، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در گفت و گو با خبرنگار کتاب هفته، بیان مطلب فوق گفت: به نظر می‌آید با تصویب این شیوه نامه رویه کار انتخاب کتاب، کمیته‌های بررسی علمی و همچنین بحث خرید کتاب با حفظ منافع همگان روشن شود.

وی افزود در این شیوه‌نامه حتی مراحل رسیدگی به اعتراضات ناشران، پیش‌بینی‌های زمانی برای برنامه‌های بومی سازی در شاخص‌ها و تعاریف لازم‌تر نیز در نظر گرفته شده است.

ششمی ملاک انتخاب کتاب برای کتابخانه‌ها را نیاز کتابخانه‌های عنوان کرد و گفت: در مرحله اول کارشناسان اداره انتخاب کتاب طبق جابجاریهای هیأت‌آنها و رویه‌های فنی موجود زیراساس نیازسنجی کتابخانه‌ها دست به انتخاب کتاب می‌زند که در این مرحله کمتر از ۱۰ درصد کتاب‌ها قابلیت ارزیابی کارشناسی پیدا می‌کند. وی در ادامه افزود بعد از ارزیابی اولیه، دانشمندان و بزرگان کتابخانه‌شناسی و کتابدانی با توجه به امکانات موجود و مدارک نیاز انتخاب کتاب و انجام می‌دهند.

مدیر انتخاب کتاب به اعتراضات ناشران در این زمینه اشاره و بر کرده گفت: بحث انتخاب کتاب مورد اعتراضی بوده که لایق تیر دیدار آن هستیم اما به نظر می‌آید راه حل نهایی تصویب این شیوه‌نامه است که ما برمخه تولید کتاب

با معصرف آن رعایت حال همه شده باشد.

ششمی اجرای این طرح و دوام آن را منوط به کارشناسی فوری است.
گفت: همه عواملی که در بحث کتاب و کتابخانه دخیل هستند می‌تواند با اعلام بظرات و پیشنهادات خود تا قبل از تصویب این شیوه‌نامه در اجرائی هر چه قوی‌تر این طرح‌ها را زایل کند.

مدیر انتخاب کتاب در خصوص واگذاری کار خرید کتاب به بخش‌های دیگر، شایسته است ما این است که کارهای تصدی را به بخش‌های دیگر واگذار کنیم ما باید

از همه امکانات جامعه استفاده کنیم.
وی واگذاری کار خرید کتاب به سازمان چاپ و انتشارات را تجربه موثقی ندانست و گفت: واگذاری خرید به خارج از تشکیلات کتابخانه‌ها مستردمذ موفق نبوده است. چون همه جوانب و عوامل بیرونی آن دیده نشده و اختیارات نیز پیش‌بینی نشده بود.

وی توجه به منافع کتابخانه را از جمله وظایف این نهاد دانست و گفت: فعالیت‌های انجام شده، همه در راستای رسیدن به منافع فعالیت‌هاست و سازمان چاپ نیز بدون هیچ چشم‌اندازی برای حداکثر فایده‌رسانی به کتابخانه تلاش وافر می‌داشتند.

وی مشکل ایجاد شده را در شیوه پرداخت سازمان چاپ دانست و گفت: با اعلام سازمان چاپ، این سازمان به سه شیوه شیوه حساب را انجام می‌دهد که مورد رضایت ناشران نبوده است.

اداره تهیه و توزیع کتاب نهاد کتابخانه های عمومی کشور، شیوه نامه‌ای را با کمک صاحبزنان و کارشناسان درون و بیرون سازمان به منظور پایان بخشیدن به بحث و اعتراضات موجود تنظیم و ارائه کرده است. پیش‌بینی می‌شود نتیجه نهایی این شیوه‌نامه که در دستور اول جلسه هیأت‌آنها مطرح شده است ۲۰۲۲ مد آید.
متخصص علوم، نامبر ششمی، مدیر انتخاب کتاب، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در گفت و گو با خبرنگار کتاب هفته، بیان مطلب فوق گفت: به نظر می‌آید با تصویب این شیوه نامه رویه کار انتخاب کتاب، کمیته‌های بررسی علمی و همچنین بحث خرید کتاب با حفظ منافع همگان روشن شود.

وی افزود در این شیوه‌نامه حتی مراحل رسیدگی به اعتراضات ناشران، پیش‌بینی‌های زمانی برای برنامه‌های بومی سازی در شاخص‌ها و تعاریف لازم‌تر نیز در نظر گرفته شده است.

ششمی ملاک انتخاب کتاب برای کتابخانه‌ها را نیاز کتابخانه‌های عنوان کرد و گفت: در مرحله اول کارشناسان اداره انتخاب کتاب طبق جابجاریهای هیأت‌آنها و رویه‌های فنی موجود زیراساس نیازسنجی کتابخانه‌ها دست به انتخاب کتاب می‌زند که در این مرحله کمتر از ۱۰ درصد کتاب‌ها قابلیت ارزیابی کارشناسی پیدا می‌کند. وی در ادامه افزود بعد از ارزیابی اولیه، دانشمندان و بزرگان کتابخانه‌شناسی و کتابدانی با توجه به امکانات موجود و مدارک نیاز انتخاب کتاب و انجام می‌دهند.

مدیر انتخاب کتاب به اعتراضات ناشران در این زمینه اشاره و بر کرده گفت: بحث انتخاب کتاب مورد اعتراضی بوده که لایق تیر دیدار آن هستیم اما به نظر می‌آید راه حل نهایی تصویب این شیوه‌نامه است که ما برمخه تولید کتاب

با معصرف آن رعایت حال همه شده باشد.

ششمی اجرای این طرح و دوام آن را منوط به کارشناسی فوری است.
گفت: همه عواملی که در بحث کتاب و کتابخانه دخیل هستند می‌تواند با اعلام بظرات و پیشنهادات خود تا قبل از تصویب این شیوه‌نامه در اجرائی هر چه قوی‌تر این طرح‌ها را زایل کند.

مدیر انتخاب کتاب در خصوص واگذاری کار خرید کتاب به بخش‌های دیگر، شایسته است ما این است که کارهای تصدی را به بخش‌های دیگر واگذار کنیم ما باید از همه امکانات جامعه استفاده کنیم.
وی واگذاری کار خرید کتاب به سازمان چاپ و انتشارات را تجربه موثقی ندانست و گفت: واگذاری خرید به خارج از تشکیلات کتابخانه‌ها مستردمذ موفق نبوده است. چون همه جوانب و عوامل بیرونی آن دیده نشده و اختیارات نیز پیش‌بینی نشده بود.

وی توجه به منافع کتابخانه را از جمله وظایف این نهاد دانست و گفت: فعالیت‌های انجام شده، همه در راستای رسیدن به منافع فعالیت‌هاست و سازمان چاپ نیز بدون هیچ چشم‌اندازی برای حداکثر فایده‌رسانی به کتابخانه تلاش وافر می‌داشتند.

وی مشکل ایجاد شده را در شیوه پرداخت سازمان چاپ دانست و گفت: با اعلام سازمان چاپ، این سازمان به سه شیوه شیوه حساب را انجام می‌دهد که مورد رضایت ناشران نبوده است.

روزنامه نگاری الکترونیک: کتابی در راه

دکتر علی اصغر کیا، مدرس ارتباطات بنابر نگاری کتابی با عنوان روزنامه‌نگاری الکترونیک از نوشته‌های مجید وارد از انتشارات لوکال پرس فرسال ۲۰۰۲ را ترجمه کرده است.
بین‌الملل کتاب عرضه شد.
کتاب‌یار با ترجمه تازه خود می‌گوید: این کتاب به مباحث روزنامه‌نگاری الکترونیک در دنیای امروز می‌پردازد و شیوه انتشار روزنامه‌نگاری الکترونیک را بیان می‌کند.

ارداهمی می‌دهد: ترجمه کتاب را با توجه به بدیع بودن مباحث مطرح شده در آن و نیاز دانشجویان رشته ارتباطات و روزنامه‌نگاری با پیشفهاد متوجه‌ایران برههده گرفتم.

به‌ضم‌وی‌ای کتاب حاوی مطالب پایه‌ای در آموزش روزنامه‌نگاری سایر برای دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد ارتباطات است و در واقع به آنها می‌گوید چگونه به‌موقع این نوع روزنامه‌نگاری وارد شوند.
کیا با اشاره به اینکه کتاب شامل ۱۳ فصل است می‌گوید: فصل اول به تعریف روزنامه‌نگاری الکترونیک پرداخته، فصل بعدی مباحث با جوره روزنامه‌نگاری الکترونیک را بررسی کرده است. همچنین در فصل‌های بعدی به پژوهش، روش تحقیق، گزارشگری این نوع روزنامه‌نگاری با توجه به روش‌های جدید بگونه‌های انجام می‌شود و ساختار گزارش خبر، گزارش نویسن من و زبان‌عاملت گذاری و طراحی شبکه اطلاع‌رسانی اشاره می‌کند.

وی می‌گوید: با توجه به اینکه بیشتر مطالب کتاب انگلیسی بوده نیاز داشت نه‌فقط برای فارسی‌زبانان آن بوده شود. بنابراین بخشی به مباحث کتاب افزوده شد. همچنین

وخت موجود، حفظ اوضاع و پیش‌بینی‌ها ساختار جدید و تأمین نیازهای واقعی کشور کتابخوان است که در نهایت گوشه‌ای از سوزناک‌ترین خبرها در بخش فرهنگ را حد توان و امکانات به نیکه برساند.

لازم به ذکر است بر اساس گزارش عملکرد اداره انتخاب‌تهیه و توزیع کتاب و نشریه و امور کتابخانه‌ها در سال ۸۳-۲۳۸۲ عنوان کتاب و ناشران از ۳۳۶ عنوان کتاب نیز از طریق بازوهای کتاب جمعا از ۱۵۲۰ ناشر جهت بررسی و خرید دریافت شده بود که پس از ارزیابی از این تعداد ۱۷۷۶ عنوان مصوب و در نهایت تنها ۵۱۴ عنوان یعنی ۲۲ درصد از عنوان مصوب، خریداری شده است.

عنوان انتخاب کتاب این نهاد ملت عهد، اختلاف بین تعداد عنوان خرید و مصوب را مربوط به واگذاری امر خرید به سازمان چاپ و انتشارات دانست. گفتنی است در سال ۸۲ تا بین ۱۵۷۳ عنوان مصوب، ۸۳۰ عنوان کتاب خریداری شده بود.

اما مطالبه میانگین تخفیف داده شده از جانب ناشران نشان می‌دهد که در این سال از سوی ناشران از ۳۵ درصد تا ۵۰ درصد تخفیف ارائه شده است.

همچنین از بین ۱۵۰ عنوان کتاب خریداری شده، ۳۳۱ عنوان چاپ جدید و ۲۰۰ عنوان عنوان سال‌های قبل بوده است.

آرشا نشان از بعد از سال ۸۲-۲۵۱ عنوان در ۱۰۲۶۶ جلد کتاب توسط نهادهای مختلف چندین معونات اداری و مالی، مؤسسه‌های کتابخانه‌ها، آموزش نیروی انسانی، مختلف دیگری تمدن، هاد، مشارکت زنان نهادها و اشخاص مختلف اعاد شده است که می‌توان گفت در حدود نیمی از این کتابخانه‌های عمومی از طریق کتاب‌های اهدایی تأمین می‌شود.

گفتنی است: کتابخانه‌ها در سال ۸۲، یک میلیارد و صد و میلیون و شصت و سه میلیون و سیصد و هفتاد و هشتاد و سه کتاب هزینه شده است و یک میلیارد و بیست میلیون و پانصد و سی و نه هزار و شصت و سه و صد و بیست و نه کتاب‌های اهداشده است.

زکات و زود

گل آئین شادت

به نام خداوند جان و خرد

خداوند نام و خداوند جان

خداوند روزی ده و هفتاد

خداوند گیوان و گردان سپهر

سی و پنج سال طول کشید تا حکیم ابوالقاسم فردوسی شاهنامه را با بیش از ۴۵ هزار بیت بسازد. فردوسی ۴۵۰ سالگی نوشت کرد و همرد بی مهوری جانان وقتش فرار گرفت اما از نوشتن شاهنامه دست نکشید. آیا زمان که فردوسی برای سرودن شاهنامه گذشت یا زمان و هفتی که محققان ایرانی برای تحقیق درباره این اثر ارزشمند گذرانده اند قابل ملاحظه است؟

باب اول

دکتر سعید حمیدیان،نویسنده کتاب «درآمدی بر اندیشه و هنر فردوسی» درباره روند فردوسی‌پژوهی در ایران فرط طول ۶۶سال گذشته می‌گوید:به گمان من فردوسی‌پژوهی به عنوان کاری مستمر ادامه داشته است،با این حال تصور نمی‌کنم فعالیت که در حوز این شاخه بزرگ باشد صورت گرفته باشد.عاطف در مورد کتابهای پژوهش می‌گوید که اکثر کتبری دارند و از یک جهت قابل بررسی هستند.

حمیدیان در ادامه می‌گوید: دشواری تحقیق درباره فردوسی در این است که اگر کسی بخواهد یک دور شاهنامه را با نایی بخواند دست کم یکسال طول می‌کشد که در این زمینه کمتر مردم میدان پیدا می‌شود.شادروان استادمیری نظری به طور صریح در این باره ابراز داشتند:هر چند که موردنظرش عطاای می‌شود،ایشان می‌گویند حتی از میان اندکی می‌باید سخن خوانده‌اند، باز هم نمی‌گویم آنچنان که حق فردوسی است. دربارهٔ او تحقیق شده است.

در این استند دانشگاه در خصوص آثار ماندگار در زمینه فردوسی‌پژوهی می‌گوید:در طول چند سال گذشته به یاد نمی‌آورم کار ماندنی و درخشانی صورت گرفته باشد.دست کم در طول سه چهار سال گذشته شاید کم حافظام یاری نمی‌کنند.

وی در سال۱۳۷۳کتاب «درآمدی بر اندیشه و هنر فردوسی» را منتشر کرد و همچنین به دنبال آن متن شاهنامه مسکو را

اصلاح کرد.دکتر حمیدیان دربارهٔ ادامه فعالیت در زمینه شاهنامه اضافه می‌کند:بعد از آن دو کتاب دیگر صرفی پیش نیامد تا به فردوسی بپردازم.

این محقق فردوسی‌پژوه دربارهٔ روند کند تحقیق در موردفردوسی‌پژوهی می‌گوید:فرد از سال۱۳۷۵پایان‌پژوه شاهنامه داشتیم که هنگام وقعی انقلاب بر قطر محضی منبوی بود و جنبه و کتاب منتشر می‌کرد.هدف منبوی این بود که متن کامل فردوسی را به همین روش به چاپ برساند.

دکتر حمیدیان احیای دوباره بنیادشاهنامه را از آرزوهای زندگی خودمی‌داند.

وی علت روند کند فردوسی‌پژوهی را که لطیفی‌های می‌باشد از سوی افراد ناشناختا یا فردوسی و نظریات شتابزده و نقد بی‌بنیاد علمی آنها می‌داند.

وی از سرحدود فردوسی‌پژوهی اظهار رشادت کرده و می‌گوید: به طور مثال، ویژه نامه فردوسی که دکتر علی روشنی در حال تدوین آن است حکایت از همین سیر صعودی دارد.

باب دوم

جلال الدین کزازی استاد ادبیات و پژوهشگر، درباره فردوسی‌پژوهی می‌گوید:شاهنامه‌پژوهی به شیوه موزون شاید بتوان گفت با جشن بزرگداشت هزاره فردوسی شروع شده است. بزرگداشت هزاره فردوسی همچنین آغازی برای پژوهش در شاهنامه به شیوه دانشگاهی به حساب می‌آید. این استاد دانشگاه ادامه داد:اینچه می‌توان گفت این است- که این روزها پایدار مانده است و امروز شاهنامه‌پژوهی یکی از زمینه‌هایی است که چه در دانشگاه چه در غیر دانشگاه به آن پرداخته می‌شود.

کزازی در خصوص اشتیاق محققان برای پژوهش درباره فردوسی اضافه می‌کند: امروز ایرانیان و گریزانه به شاهنامه

بازگشته‌اند یا همان شور و شری که وایسته به فرهنگ و منش ایرانی است.

وی دربارهٔ ویرایش شاهنامه می‌گوید:ویرایش دانشندان مسکو و دکتر حاتقی مطلق از ویرایش‌های ماندگار شاهنامه است.

کزازی با اشاره به روند شاهنامه‌پژوهی بیان می‌کنند:من بر آنم که این روند هر چه پیاید و پیشتر رود و ایرانیان با جهان شاهنامه آشنا شود، بیشتر به آن دل‌خواهد بست و هزینه تکثیر و پژوهش می‌شود. بنابراین من آینده پژوهش را روشن می‌بینم.

این استاد محقق ادبیات دربارهٔ کتاب نامه داستان» که تاکنون ۴جلد آن منتشر شده است می‌گوید:این کتاب گزارش دو ویرایش شاهنامه است. یک به یک بیت‌ها بر پایه دانش‌های گوناگون کاربده و بررسی شده که تاکنون چهار جلد آن به چاپ رسیده و جلدهای ۵ و ۶ نیز چاپ است. اکنون مشمول نوشتن جلد هفتم هستیم. البته این کار در محدودهٔ دورهٔ جستاروه خوارزمی، به عنوان کتاب برتر اعلام شد.

باب سوم

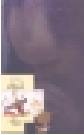
محمدجعفر باصفی،استاد دانشگاه ادبیات مشهد، دربارهٔ روند فردوسی‌پژوهی در ۶۶ سال اخیر می‌گوید: کارهای

یادداشت

از اسدی

یادداشتی درباره نخستین کتاب داریوش ارجمند

هم‌زمان با برپایی مجدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب، شاهراه کتابی بودیم به روایت داریوش ارجمند، ارجمند، چهره‌ای شناخته شده در سینما و تلویزیون است و البته پس از ایفای نقش امالک اشتر و سریال امام علی (ع) محبوبیت بیشتر شد و حضورش در میان مردم شکل دیگری گرفت.

نمایشنامه شاهراه عنوان نخستین کتاب اوست که در مقطع امر فقط با نگاه‌های به عنوانش حتی بدون توری صفحات آن، دانشمغولی‌های نگارنده هویدا می‌شود. حکیم ابوالقاسم فردوسی موسی و شاهنامه جزاونه‌اش تا امروز نویسندهٔ گان، قلم‌نما نویسنده، منتقدان و هنرمندان بسیاری را مفتون و مجذوب خود کرده است

کفت وگو با فردوسی پژوهان به مناسبت روز جهانی فردوسی

سعید حمیدیان

جلال‌الدین کزازی

محمدجعفر باصفی

فردوسی‌پژوهی بعد از انقلاب با توقف روبرو شد. زیرا در آغاز برخی افراد فکر می‌کردند فردوسی به رژیم گذشته تعلق دارد یا به این خاطر کمتر به کنشگری در دانشگاهها به فردوسی می‌شد. محققان آزاد هم به این موضوع کمتر توجه می‌کردند. در این زمان محققان داخلی در کشورهایی دیگر فعالیت می‌کردند به همین علت در این دوره کتاب‌هایی دربارهٔ فردوسی‌پژوهی

دایر بر اما چاپ خارج از کشور است. باصفی همچنین ادامه داد: در هشت سال پس از انقلاب، فردوسی دیروین عمرهای ایران بیشتر مورد توجه قرار گرفت، اما از وقتی جنگ ضمن طلی مغزروا برای تحریک شد،ویاضت تبلیی بیشتر به مسائل سیاسی شد.

ضرورت طرح جملهٔ مقاومت باعث شده به موضوعاتی که حول شاهنامه بود، پرداخته شود، با پایان گرفتن جنگ، شاهنامه به عنوان یک عامل پیوندها، در مرکز توجه ماند و در این دوره تحقیقات فردوسی‌پژوهی شروع شد.

نویسنده کتاب بیهوشانه باستانه، همچنین گفت: بعد از پایان گرفتن جنگ رویکرد فردوسی‌پژوهی جنبه اسلامی داشت و فردوسی پژوهان سعی داشتند با تاءکید بر برخی آیات فردوسی او را به عنوان یک شاعر ملی مذهبی معرفی کنند. همدان پایتخت جنگ، دولت نخست هزاره فردوسی را در سال ۱۳۶۹قرار کرد در این گروه‌هایی دانشندان بسیاری شرکت کردند و نقطه عطفی در تاریخ فردوسی‌پژوهی پیداشد. پس از آن سال ناگهان سیر فردوسی‌پژوهی اوج گرفت بخصوص در اواخر دهه هفتاد که استاد جلال حاتقی مطلق، شاهنامه‌ای براساس موزه فرانسهٔ ایتا تصحیح کرد و در آلمان به چاپ رسید.

باصفی دربارهٔ کمیت و کیفیت این کتاب‌ها توضیح داد: تعداد کتاب‌های چاپ نشده زیاد است اما کیفیت کتاب‌ها واقعی‌کننده بوده است. بیشتر محققان که به سراغ شاهنامه رفته‌اند، با این‌شور و شین‌رابری به آن کار مشغول شده‌اند. این امر باعث شده که تحقیقات متضاد و اسبلی درباره شاهنامه انجام نشود. اکثر کسانی که دربارهٔ فردوسی تحقیق کرده‌اند وقت کافی برای این کار صرف نکرده‌اند و مایل بوده‌اند در فرصت کوتاه به نتیجه برسند. به همین علت اغلب تحقیقات در این زمینه معطوف به پژوهش دربارهٔ یک داستان است.

باصفی دربارهٔ صلاحیت برخی متخصصان چاپ و نشر کتاب با موضوع شاهنامه گفت: اکثر موسسات صلاحیت لازم را برای تحقیق و پژوهش دربارهٔ فردوسی ندارند. البته می‌تواند مؤثر باشد، ولی گاهی اوقات موسساتی پیشهاد تحقیق درباره فردوسی را می‌دهند که صلاحیت این کار را ندارند. این افراد لزوم وجود بنیاد فردوسی‌پژوهی را پیشنهاد می‌کنند. ما وقتنا پیشهاد می‌کنیم یک بنیاد تخصصی دربارهٔ فردوسی، را تدبیر و وقتی بنیادهای بری این کار اختصاص داده‌شد، خیلی امیدوار شیم اما هیچ اقدامی صورت نگرفت. بعد از آن پیشنهاد تأسیس بنیاد فردوسی‌پژوهی خردوقلی را دادیم که هنوز مجوز آن را به ما نداده‌اند. دکتر اسلامی ندوشن هزینه‌های تأسیس این بنیاد را قبول کرده‌اند این کار مجوز اشراج دارد. عدم پیگیری تأسیس بنیاد فردوسی‌پژوهی، گایبه، همسنگی استادان ادبیات از مسوولین است.

از دیگر گناه‌های استادان ادبیات علوم رسیدگی به زادگاه فردوسی است. روسدگی باز اطلاع نوس زادگاه فردوسی است از سوی مسئولان نمی‌شود و بیشتر توجه‌ها، از سوی استانی است که اهمیت شاهنامه را درک کرده‌اند. دکتر باصفی چنین ادامه داد: البته چند کتاب اصیل و مهم دربارهٔ فردوسی کار شده است از آن جمله می‌توان به تلاش دکتر سعید حمیدیان برای شاهنامه چاپ مسکو بعد از بیست سال یعنی در سال ۷۰ اشاره کرد. کتاب‌های نامه باستانه اثر جلال الدین کزازی در چهار جلد، سرچشمه‌های فردوسی‌شناسی، از محمد امین‌زادهٔ تلاش‌های پیگیر و مستمر، دکتر حاتقی در خارج از کشور از دیگر فعالیت‌های این عرصه است. علاوه بر این مجموع و اسبلی مجموعه مقالاتی با همکاری دکتر حاتقی با عنوان «جستارهای شاهنامه‌شناسی» منتشر کرده‌است. حاتقی اهتمام ویژه‌ای به کاروری شاهنامه دارد و می‌توان امیدوار بود که کتاب‌های او از منبع اصیل زبان فارسی باشد.

باصفی اکنون مشغول به کار بر روی دانشنامه شاهنامه‌پژوهی و فردوسی‌پژوهان است.

باب چهارم

احمدرضا راننده‌مسئول دربارهٔ رشد کتاب‌های فردوسی‌پژوهی گفت: وضعیت نشر کتاب دربارهٔ فردوسی در بعضی سال‌ها بد نبوده ولی بودن ترید چاپ کتاب‌های انگارای با نظر و اندیشه جدید بر عیان نبوده است و آدینه‌های به کتاب‌های جدید افزوده نشده است.

راننده‌مسئول علت عدم وجود کتاب‌های انگارای را اینگونه بیان می‌کند: نبود وقت برای تحقیق جامع و مستمر و گرفتاری زیاد معیشتی استانی که توانایی کار بر روی شاهنامه را ندارند باعث شده کار جدیدی در این حوزه نداشته باشیم. کار کردن بر روی شاهنامه نیازمند فکر کردن و صرفه عمر زیاد است.

راننده‌مسئول کتاب‌های مجدهلی اسلامی تدوین و سعید حمیدیان به عنوان بهترین پژوهش‌های رایج به شاهنامه دانست.

شماره ۲۳۳، شنبه ۲۲ دی‌ماه ۱۳۸۲

گفت و گو

مجید فردوسی

گفت وگو با بابک گرمچی

به تصویر کشاندن شاهنامه

هیچ وقت برای اثر آفرینی، تصویرسازی نکردم. در کارهایی به هوشم می پردازم تا هوشم را بهتر بشناسم. هوش اصل اساسی کارهای من است»؛ اینها حرف‌های بابک گرمچی است که در یک زیرزمین به هنر سری‌گرافی مشغول است.به نظر و شغلی می‌بخشد و این کارگاه ساده، روح آرامش می‌بخشد و این کارگاه ساده،

بابک گرمچی از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۶۸ در دانشکده فقهیه با کتبه‌های زیاده و مزایه، ساز و روی نوازه، تابلوهای رنگی، آژانس و مینا آن تابلوی بزرگ یا تصویری از شاهنامه خیلی آثار چشم نوازی که به روح آرامش می‌بخشد و این کارگاه ساده، هنرهای رنگی (دانشگاه هنر) گرافیک خوانده و حالا گرافیک را در بخش چاپ دستی تدریس می‌کند. ۲۲ سال است با چاپ آشنایی دارد اما گرفتار ماشین نشده، چاپ دستی کار می‌کند و این را انسانی کردن و حاکمیت انسان بر ماشین می‌داند. او می‌گوید: زمانی که بازمسایز میراث فرهنگی خودمان را شروع کردم به منع بسیاری از عناصر تصویر بر خورده، اول روی سلفاها کار کردم. بعد با روش چاپ سری‌گرافی واکنش این عناصر تصویری را یادداشت کردم. گرمچی در طول این گفت وگو چندین بار بر هوشم و فرهنگ خودمان تأکید می‌کند، ما می‌توانیم خط و ربط زندگی امروز و آینده را براساس آنچه ریشه فرهنگ خودمان تأکید می‌کنیم، امروز که جهانی شدن در خط اول حرف‌ها و کتبه‌های نریاست، ما هم باید فرهنگ و هویت غنی خود را مطرح کنیم. سالیانست که فرهنگ گذاشته ما تحت تأثیر فرهنگ‌های بیگانه (الته بیگانه به معنی ضدفرهنگ نیست بلکه منظر فرهنگی است که از ما نیست) قرار گرفته و استفاده‌های فرهنگی بین ما و فرهنگ دیگران ایجاد شده است. زمانی که مغول به ما حمله کرد، بخشی از هنر ما تحت تأثیر قرار گرفت، همچنین کشورهای که در مسیر جاده ابریشم بودند، بر ما تأثیر

گذاشته، البته فرهنگ ما هم بر آنها مؤثر بود، به هر حال در عصر جهانی شدن ما امروز شاهد آن هستیم که عناصری وارد فرهنگ ما شده و ریشه‌های ما را تحت تأثیر قرار داده است. روی می‌گوید چاپ دستی به لحاظ اقتصادی مقرون به صرفه نیست، همین وجه هنری آن را انتخاب کردم. در تمام دنیا هنرمندانی هستند که سری‌گرافی را به عنوان ابزار تولید هنری به کار می‌برند چون در سری‌گرافی هنرمند قدرت دست بردن به طرح‌های خود را دارد. حق انتخاب و تجربه لذت‌دوئی را به او می‌دهد و درجه خلوص رنگی بسیار بالایی دارد به همین خاطر درانتقال حس

روی رنگ و صدای جکش، دولته بر چوبی
فدوسی با تکیه‌های زبانه و برنده، سازه ساز
روی نوازه تابلوهای بزرگ، آثار سس و
مینا آن تابلوی بزرگ، تصویرسازی از شاهنامه
و خیلی آثار چشم نوازی که به روح آرامش می‌بخشد و این کارگاه ساده

و حال بسیار مؤثر است»، گرمچی ناراحت است که کسی به این هنر نمی‌پردازد چون احتمال به کارگاه دارد و هنرمندان سرافش نمی‌روند. در ایران استادانی از جمله احمدی، محمدیان، حسینی، اسکندر و… در این زمینه کار می‌کنند اما بازار چیر دیگری طلب این سس و من چون گرافیک خوانده، ام نگاه هنری به رنگ، فرم و ترکیب بندی دارم. اما مناسفانه دیگران با چاپ دستی آشنا بودند اما نگاه هنری نداشتند. مناسفانه کسی این کار را نکرد. ۶۰-۶۰ سال هنرجویان زیادی وارد این رشته آموزش دادم اما دنبال کارهای دستی نرفتنده، حاکمیت کامپیوتر بر روح و نگارش طراحان تأثیر گذاشته است. آنها با کامپیوتر فقط نور

می‌بینند اما هنرمندی که با رنگ کار می‌کند، بوی رنگ بر روحش اثر می‌گذارد. کامپیوتر از انسان چیزی می‌سازد که در اختیار خودش قرار بگیرد. گرمچی چندی پیش حماسه گیل کشش را با تصویرگری مرضی معیز بازارآفرینی کرد و با نگاه دیگری به آن پرداخت. این کار بخش بسیار محدودی داشت اما جایگاه مرام‌محکم‌تر کرد و منجر شده به بازسرای تصاویر ۱۵۷گانه شاهنامه فردوسی، این تصاویر مربوط به چاپ سنگی بود که ۱۵۴ سال پیش توسط میرزا علی اکبر و به خط میرزا محمدباقر حکیم شیرازی در بند ماه، موزه پیمیش چاپ شده است. گرمچی می‌گوید: شاهنامه ما در تمام دانشگاهها و مراکز مختلف دنیا مورد احترام و ارزش است و آثاری تحت نام‌های آن آفریده شد مثل ایلیاد و اودیسه. اما آنچه مورد غفلت قرار گرفته تصاویر شاهنامه است. او به خاطر آنکه نسخ فراوان از شاهنامه در بازار موجود است فقط به تصاویر پرداخته است.

گرمچی بیشتر به داستان رستم و سهراب پرداخته است. گرمچی از جوانمردی فردوسی می‌گوید: شاهنامه با ترازی شروع می‌شود و با ترازی پایان می‌یابد. هر چند جشن زیم و پادشاهان و دلبران در شاهنامه حاکم است اما از ابتدا تا انتهای شاهنامه تراژیک است. زندگی خود فردوسی هم تراژیک بود.

فردوسی اول خرد و اندیشه‌اش را به کار می‌گرفت و جوانمردی بود که گویا خصلت تمام ایرانیان باید می‌بود. فردوسی تلاش کرد تا نشان دهد که عقل و هنر همیشه بالاتر از هر چیز است. گرمچی به ویژگی ایرانی بودن تصاویر میرزا علی اکبر اشاره می‌کند که در کتاب مکتب اسفهان که با آمدن غربی‌ها پیش رویش رنگ و ترکیب بندی آن تغییر کرد، هنوز ایرانی بود.

وقتی بازار برای کارش سؤال کرد، شکایت و درد دل کرد، دو بار سیار بازار رفت و دیگر رفت. بازار خیلی بی رخم است و بخصوص بازار نشر که انسان را در خودش می‌بلعد. قانونمندی خاص می‌بیند اما هنرمندی که با رنگ کار می‌کند، بوی چیزی می‌سازد که در اختیار خودش قرار بگیرد. گرمچی چندی پیش حماسه گیل کشش را با تصویرگری مرضی معیز بازارآفرینی کرد و با نگاه دیگری به آن پرداخت. این کار بخش بسیار محدودی داشت اما جایگاه مرام‌محکم‌تر کرد و منجر شده به بازسرای تصاویر ۱۵۷گانه شاهنامه فردوسی، این تصاویر مربوط به چاپ سنگی بود که ۱۵۴ سال پیش توسط میرزا علی اکبر و به خط میرزا محمدباقر حکیم شیرازی در بند ماه، موزه پیمیش چاپ شده است. گرمچی می‌گوید: شاهنامه ما در تمام دانشگاهها و مراکز مختلف دنیا مورد احترام و ارزش است و آثاری تحت نام‌های آن آفریده شد مثل ایلیاد و اودیسه. اما آنچه مورد غفلت قرار گرفته تصاویر شاهنامه است. او به خاطر آنکه نسخ فراوان از شاهنامه در بازار موجود است فقط به تصاویر پرداخته است.

گرمچی بیشتر به داستان رستم و سهراب پرداخته است. گرمچی از جوانمردی فردوسی می‌گوید: شاهنامه با ترازی شروع می‌شود و با ترازی پایان می‌یابد. هر چند جشن زیم و پادشاهان و دلبران در شاهنامه حاکم است اما از ابتدا تا انتهای شاهنامه تراژیک است. زندگی خود فردوسی هم تراژیک بود.

فردوسی اول خرد و اندیشه‌اش را به کار می‌گرفت و جوانمردی بود که گویا خصلت تمام ایرانیان باید می‌بود. فردوسی تلاش کرد تا نشان دهد که عقل و هنر همیشه بالاتر از هر چیز است.

گرمچی به ویژگی ایرانی بودن تصاویر میرزا علی اکبر اشاره می‌کند که در کتاب مکتب اسفهان که با آمدن غربی‌ها پیش رویش رنگ و ترکیب بندی آن تغییر کرد، هنوز ایرانی بود.

خودش را دارد و قوانین بازی را هم باید رعایت کرد اما قوانین بازی یعنی زخمی شدن، دیگر دنبال بازار نمی‌روم.

نمایشگاه چه‌رها یا موضوع هنگر، نمایشگاه چه‌های ابیات مامسر ایران نمایشگاه‌هایی است که گرمچی تاکنون برپا کرده است. نمایشگاهی هم از سس و مینا شامل زیرآلاتی با ناگامی به هویت ایرانی برپا کرده است.

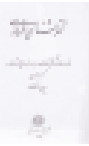
گرمچی می‌گوید: بعد از گیل کشش وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی کنکده‌های فرهنگی مؤثری به من داد و وقتی سری‌گرافی شاهنامه را انجام دادم از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خواستم تا آثارم را به ۲۰ موزه و مراکز ارشاد اسلامی بفرستند تا در کنار نسخه‌های شاهنامه به زبان‌های مختلف تصاویر آن را هم داشته باشند، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی هم در این زمینه مرا یاری دادند.

فردا بزرگداشت فردوسی است و آثار سری‌گرافی رستم نامه شاهنامه بابک گرمچی در تالار وحدت و بعد در کاخ نیاوران به نمایش گذاشته می‌شود؛ آثاری که گرمچی دو سال شبانه روز را آنجا داد. کاری که بیش از هفت هزار ساعت زمان برده است.

بابک گرمچی کارش را مانند گفت وگویی تمدن‌های می‌داند. هر شناخت هویت ایرانی تأکید دارد تا در حیطه جهانی شدن هنر، هویت ایرانی گفتی داشته باشیم. او می‌خواهد کارکنانکه هویت خود را بشناسند.

گرمچی می‌سالاها پیش در کلاس دکتر محمود عبادیان اولین نلنگر را دروازه شاهنامه حس کرد و حالا به پاس آن نمایشگاه‌اش را به دکتر محمود عبادیان تقدیم کرده است تا یادست این استاد گشایش یابد، به دستن همیشه به لب و نگفتن کتشی‌های فراز همیشه دوست، به توافق و به فرازگی دکتر محمود عبادیان تقدیم شد.

کتابشناسی فردوسی

کتاب فرانسوی، یک عنوان کتاب کردی، ۹ عنوان کتاب گجراتی، ۳عنوان کتاب لاین، ۲ عنوان کتاب لهستانی، ۲ عنوان کتاب مجاری و ۲ عنوان نیز کتاب هندی معرفی شده است.

اما در بخش سوم، نسخه‌های خطی شاهنامه، ۲۶۲ نسخه از نسخه‌های تاریخ دار، ۲۲۰ نسخه از نسخه های سی تاریخ، نسخه‌های بدون تاریخ و غیرمنشخص و قطعات، ۴ نسخه از نسخه‌های غربی و ۵ نسخه نیز از منتخبات و شاهنامه‌های منثور ارائه شده است.

همچنین بخش چهارم یعنی بخش چاپ‌های متن شاهنامه و خلاصه‌های آن نیز به معرفی ۲۳ عنوان چاپ‌های متن شاهنامه براساس ترتیبی تاریخ، ۵۵ عنوان خلاصه، منتخبات و قصص، ۱۱ عنوان آثاری که براساس شاهنامه تالیف شده‌اند و ۱۵ عنوان چاپ‌های یوسف وزیخا پرداخته است.

گفتنی است بیش از ۱۰ عنوان کتاب نیز به صورت مستقل در بخش اول معرفی شده است.

کتابشناسی فردوسی؛ از قدیم ترین ایام تا پایان ۸۳ تالیف ایرج افشار با ویرایش و تنظیم احمدرفا رحیمی رسنه تا تیرماه سال جاری وارد بازار کتاب می شود.

«کتابشناسی فردوسی ۹۹ فهرست آثار و تحقیقات درباره فردوسی و شاهنامه بار اول در سال ۱۳۲۷ به چاپ رسیده است.

مدیر نشر فهرستگان به احمدرفا رحیمی رسنه درباره تغییرات در چاپ جدید این کتاب گفت: بخش مقالات از کتاب ها و همچنین چاپ‌های متفرقه درباره شاهنامه را از قصه‌ها و داستان‌ها تفکیک کرده‌ام. در ضمن در بخش نمایه موضوعی و دایرة المعارف به آن اضافه شده است.

وی همچنین افزود: ۱۸۳۱ مدخل در چاپ گذشته این کتاب وجود دارد که در چاپ فعلی به شش هزار مدخل افزایش پیدا کرده است.

گفتنی است، این کتاب در مراحل مرورچینتی به سر می‌برد و پس از تأیید استاد ایرج افشار برای نمایه‌سازی آماده می‌شود.

کتاب فردوسی در مرز ۱۰۰۰ عنوان

۹۹۲ عنوان کتاب با موضوع فردوسی شاهنامه و موضوعات فرعی وایسته در طول ۱۷۷ سال گذشته، از سال ۱۵۸ تا نوزدهم اردیبهشت ماه ۸۲ به چاپ رسیده‌است. به گزارش روابط عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از مجموع ۹۹۲ عنوان کتاب چاپ شده، تعداد ۶۳۱ عنوان کتاب دارای عضویتی غیر از شاهنامه و یغی دارای عضویتی از شاهنامه بوده‌اند.

بیشترین عنوان

بیشترین تعداد عنوان کتاب چاپ شده با موضوع فردوسی ۱۲۲ عنوان در سال ۸۱ کمترین آن نیز یک عنوان در سال های ۵۸، ۵۹، ۶۰ بوده است.

بیشترین شمارگان

در سال ۱۳۶۰ کتاب «صحاک شاهنامه فردوسی» توسط انتشارات امیرکبیر در شمارگان ۱۱۰۰ نسخه به چاپ رسیده است.

در سال ۱۳۶۱ نیز ۳ عنوان کتاب منتشر شده که بیشترین شمارگان در این سال متعلق به کتاب فردوسی در مجلد با ۵۰۰۰ نسخه از انتشارات توس بوده است. سال ۶۳ و بین ۷ تا ۹ عنوان کتاب چاپ شده که شاهنامه فردوسی جلد ۱ با ۱۶۵۰۰ نسخه بیشترین شمارگان را دارد که توسط انتشارات کتاب‌های جیبی چاپ رسیده است.

شمارگان رادار که توسط انتشارات کتاب‌های جیبی چاپ رسیده است. ۶۳ تا ۶۴ عنوان کتاب در این موضوع منتشر شده که کتاب شاهنامه فردوسی با ۱۶۵۰۰ نسخه از انتشارات امیرکبیر بیشترین شمارگان را داراست.

از بین عنوان کتاب چاپ شده در سال ۶۴ کتاب «رستم و سهراب از شاهنامه فردوسی» با ۱۶۵۰۰ نسخه انتشارات امیرکبیر منتشر شده است. در این کتاب شامل اثری بر روی بدلیشه وزندگی فردوسی چاپ شده توسط انتشارات اطلاعات با ۳۵۰ نسخه بیشترین شمارگان را دارد. اما در سال ۶۶ ۲ عنوان کتاب به چاپ رسیده که این بین کتاب شامل اثری بر روی بدلیشه وزندگی فردوسی چاپ شده توسط انتشارات اطلاعات با ۳۵۰ نسخه بیشترین شمارگان را دارد. اما در سال ۶۶ ۲ عنوان کتاب به چاپ رسیده که

کتاب شاهنامه حکیم ابوالقاسم فردوسی، با ۲۰۰۰ نسخه از انتشارات امیرکبیر بیشترین شمارگان را دارد.

همچنین ۳ عنوان کتاب در سال ۶۷ منتشر شده که بیشترین شمارگان در این سال متعلق به کتاب رزم نامه رستم و اسفندیار از شاهنامه فردوسی با شمارگان ۲۰۰۰ نسخه چاپ شده توسط انتشارات علمی است.

لازم به ذکر است از سال ۶۸ به بعد در کتاب به یکباره چندین برابر شده است. ۱۵ عنوان کتاب در سال ۶۸ به چاپ رسیده که بیشترین شمارگان را در این سال کتاب «صحاک مازدوش از شاهنامه فردوسی» با ۹۰۰۰ نسخه دارد که توسط نشر نو به چاپ رسیده است.

در سال ۶۹ نیز، ۶۱ عنوان کتاب چاپ شده که کتاب شاهنامه حکیم ابوالقاسم فردوسی با ۱۶۵۰۰ نسخه از انتشارات امیرکبیر بیشترین شمارگان را دارد.

در سال ۷۰ عنوان در موضوع فردوسی منتشر شده که بیشترین شمارگان متعلق به کتاب «سرو ساه‌فکن، درباره فردوسی و شاهنامه» است که انجمن خوشنویسان ایران در ۱۵۰۰۰ نسخه به چاپ رسانده است.

۹۰ عنوان کتاب نیز در سال ۷۱ به چاپ رسیده است که در این بین کتاب «مفهمه رستم و سهراب از شاهنامه فردوسی» با ۱۵۰۰۰ نسخه بیشترین شمارگان را دارد. این کتاب توسط انتشارات علمی منتشر شده است. همچنین در سال ۷۲، ۳۰ عنوان کتاب در این موضوع وجود دارد که بیشترین شمارگان را کتاب «گلشن شاهنامه فردوسی» با ۱۰۰۰۰ نسخه از انتشارات باقرالملک از آن خود کرده است.

در سال ۷۳ نیز ۳۳ عنوان کتاب منتشر شده که کتاب برگزیده داستان‌های شاهنامه فردوسی با ۱۰۰۰ نسخه در این سال بیشترین شمارگان را دارد. انتشارات آفران نیز این کتاب است.

اما در سال ۷۴ ۲۳ عنوان کتاب در این موضوع به چاپ رسیده است و بیشترین شمارگان در این سال، ۱۰۰۰۰ نسخه و متعلق به کتاب «بج قصه برگزیده از شاهنامه فردوسی» از انتشارات قدیانی است.

همچنین ۳۷ عنوان کتاب در سال ۷۵ منتشر شده که بیشترین شمارگان در این سال ۱۱۰۰۰ نسخه متعلق به کتاب «هشت قصه برگزیده از شاهنامه فردوسی» چاپ شده توسط انتشارات قدیانی است.

در سال ۷۶ نیز، ۵۰ عنوان کتاب به چاپ رسیده که کتاب برگزیده داستان‌های شاهنامه فردوسی برای نوجوانان، با ۱۰۰۰۰ نسخه در این سال بیشترین شمارگان را دارد. انتشارات آفران این کتاب را به چاپ رسانده است.

۵۱ عنوان کتاب در این موضوع در سال ۷۷ به چاپ رسیده که کتاب «استوره» با ۱۵۰۰۰ نسخه و متعلق به انتشارات تربیت در این سال بیشترین شمارگان را دارد. اما در سال ۷۸، ۷۸ عنوان کتاب وجود دارد که بیشترین شمارگان در این سال متعلق به کتاب «هفت خوان، برگرفته از شاهنامه فردوسی» با ۱۵۰۰۰ نسخه از انتشارات عسلا است.

در سال ۷۹، ۱۹ عنوان به چاپ رسیده است که در این بین کتاب «هفت قصه برگزیده از شاهنامه فردوسی» از انتشارات قدیانی با ۱۵۰۰۰ نسخه بیشترین شمارگان را داراست.

۶۶ عنوان کتاب نیز در سال ۸۰ منتشر شده که بیشترین شمارگان در این سال ۱۰۰۰۰ نسخه و متعلق به کتاب «گزیده شاهنامه فردوسی» است که توسط انتشارات همراه به چاپ رسیده.

گفتنی است بیشترین تعداد عنوان کتاب چاپ شده در این سال ۱۹۳ عنوان بوده که در سال ۸۱ به چاپ رسیده است. در این کتاب «گزیده داستان‌های شاهنامه فردوسی» با ۵۰۰۰۰ نسخه از انتشارات رجا به بیشترین شمارگان را داراست.

در سال ۸۲ نیز ۹۶ عنوان کتاب در موضوع فردوسی منتشر شده که بیشترین شمارگان ۱۰۰۰ نسخه و متعلق به کتاب «زندگی نامه شاعران ایران از آغاز تا عصر حاضر» فردوسی و سعدی و... بوده است که از انتشارات فرهنگ و علم آن را به چاپ رسانده. ۹۱ عنوان کتاب نیز در سال ۸۳ به چاپ رسیده که کتاب

مهتاب، با ۱۰۰۰۰ نسخه در این سال بیشترین شمارگان را دارد و توسط انتشارات منادی تربیت به چاپ رسیده است و بالاخره در سال ۱۳۹۲ تاریخ نوزدهم اردیبهشت ماه، ۸ عنوان کتاب منتشر شده که کتاب شاهنامه و قمیسه» با ۱۰۰۰۰ نسخه از انتشارات ترفند بیشترین شمارگان را در این سال دارد. لازم به ذکر است بیشترین شمارگان کتاب با موضوع فردوسی در طول این سال در مجموع و با احتساب تجدید چاپ‌های مکرر متعلق به کتاب «گزیده داستان‌های شاهنامه فردوسی» با ۱۵۰۰۰ نسخه چاپ شده در سال ۸۱ بوده است. کمترین آن نیز مربوط به کتاب شاعر افلاکی- مروزی بر بدلیشه و زندگی فردوسی از انتشارات اطلاعات در سال ۶۵ است.

بیشترین نوبت چاپ

طی سال‌های ۵۸ تا ۸۲ کتاب رزم نامه رستم و اسفندیار از انتشارات قطره با ۲۸ بار انتشار بیشترین نوبت چاپ و کتاب‌های «بج قصه برگزیده شاهنامه فردوسی» از انتشارات قدیانی و «جامه شامی خودنگامگی» با ۱۱ بار انتشار کمترین نوبت چاپ را به خود اختصاص داده است.

فعال‌ترین ناشران

در این سال‌ها انتشارات علمی امیرکبیر، وزارت فرهنگ و آموزش عالی، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، قطره، داد، علمی و فرهنگی، ققنوس، شاهنامه پژوهی و نشر اطلاعات به عنوان فعال‌ترین ناشران در این زمینه شناخته شده‌اند.

کتاب‌های خاص

در طی ۱۷۷ سال گذشته، کتاب‌های خاص مانند کتاب‌های درباره زن و قمیسه و کتاب اسم برگرفته از شاهنامه فردوسی به چاپ رسیده است که می‌توان به کتاب‌های وزن در شاهنامه، از کانون نشر پژوهش‌های اسلامی چاپ شده در سال ۵۸ فردوسی، زن و ترازی، از کتاب‌سرای بابل چاپ شده در سال ۶۶ و زنان شاهنامه، از پیام فرهنگ چاپ شده در سال ۸۲ شاهنامه و قمیسه» از انتشارات ترفند چاپ شده در سال ۸۲ اشاره کرد.

همچنین کتاب «نام‌های ایرانی - بریناد شاهنامه فردوسی برگزیده‌ای از دیگر نام‌های زیبای فارسی» از انتشارات هیرمند نیز در سال ۷۸ چاپ رسیده است.

گران‌ترین کتاب

۶۵۰۰۰ تومان بیشترین قیمت کتاب در این سالهاست و متعلق به کتاب‌های چاپ شده شاهنامه حکیم ابوالقاسم فردوسی در سال ۱۳۸۳ انتشارات امیرکبیر و چاپ دوم شاهنامه فردوسی بر اساس چاپ مسکو در سال ۸۳ از انتشارات قطره است.

معنیت‌ترین شاهنامه

گفتنی است «شاهنامه جیحونی» یکی از معتبرترین و جامع‌ترین تصحیح‌های شاهنامه در سال‌های اخیر است که بر اساس نسخه‌های موجود با تلاش اساتید جیحونی تصحیح و با حمایت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توسط انتشارات شاهنامه پژوهی منتشر شده است.

شاهنامه خالقی مطلق

طبع انتقادی شاهنامه فردوسی به کوشش جلال خالقی مطلق و با مقدمه احسان یارشاطر در نیویورک منتشر شد. اثر از مجموعه متون فارسی است که به وسیله Perica Bibliotheca منتشر و در بازار فروش عرضه شده است. در مقدمه این کتاب ارزشمند آمده است: «چاپ کنونی شاهنامه فردوسی که نتیجه همت بلند و پژوهش مستند دوست دانشمند دکتر جلال خالقی مطلق است جایی است علمی و تحقیقی، عرض از آن این است که متنی استوار از این اثر بلندیاید، هر چه درست‌تر و نزدیکتر به سخن اصلی فردوسی، در دسترس خوانسازان قرار گیرد. دکتر جلال خالقی مطلق که زحمات طاقت‌فرسایی را در تصحیح این میراث حکیمانه و ابدیه ایرانی‌زمین تحمل شده است در پیشگفتار چنین آورده است: «امید مسیح این است که متفانان بیست بیست این تصحیح را با سختگیری و پارک‌بینی و مرمکافی و کارشناسی، بر فرض‌انه بررسی کنند و نظریات خود را منتشر سازند. ما پس از پایان این تصحیح که در شش دفتر و دو دفتر یادداشت‌ها در نظر گرفته شده است، با توجه به نظریات دیگران آنچه خود بدان رسیده‌ایم، تصحیح دیگری از این کتاب بدون ثبت نسخه بدل‌ها و با خطی درست‌تر و زیر و رو دیگری بشتر و املائی یکساعت‌تر در چهار دفتر متن و یک دفتر یادداشت‌ها منتشر خواهیم کرد و آن تصحیح را تا پیدایش یک دست‌نویس، کهن‌تر به عنوان «تصحیح فعلاً نهایی» این کتاب خواهیم داشت.»

این کتاب بر اساس دست‌نویس‌های اصلی موجود در کتابخانه‌های ملی فلورانس ایتالیا، لندن بریتانیا، دارالکتب قاهره، پاریس فرانسه و آکسفورد و... تصحیح شده است. پس از پیشگفتار و مقدمه «پادشاهی سی ساله گیومرت»، «پهل ساله هوشنگ» و «باز پادشاهی سی ساله سهراب مهورت»، «مقصود ساله جمشید» را در بر می‌گیرد، در بخش دیگری از این اثر پادشاهی هزار ساله ضحاک نازی و جنگ آفریدون و ضحاک، پادشاهی آفریدون و جنگ سلم و نور با وی آمده است. پادشاهی منوچهر و داستان سام نریمان و زادن زال به همراه نامه نیشن زال به نزدیک سام و... خود بخش دیگری است.

در فصلی دیگر نیز نوزدهم پادشاهی هفت ساله وی، جنگ افراسیاب با نوزدهم پادشاهی افراسیاب در ایران زمین خوانده است.

رو طهماسب خود حکایت پادشاهی پنج‌ساله‌اش در فصلی دیگر برنغاز است و آخر کار حکایت زیبای پادشاهی یکصدساله کیباد است.

کتاب

گزیده شاهنامه فردوسی

گزیده شاهنامه فردوسی با تصحیح و گزینش مسطقی جیحونی توسط سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به چاپ رسیده است. در این کتاب برای آسان‌تر کردن کار افرادی که وقت کمتری دارند گزیده‌ای از اشعار شاهنامه فردوسی ارائه شده است. به گفته مسصح این کتاب در بخش‌های اسطره‌ای شاهنامه یعنی پایان پادشاهی کیخسرو حذف بیست داستانی مشکل بوده است از این رو آن بخش ۶۵ درصد کتاب حاضر را به خود اختصاص می‌دهد و تنها داستان‌های مشکوک، نامه‌های شرح جنگ‌ها و بیت‌های حذف شده است که تا حد ممکن زبانی به متن نرساند.

در این کتاب برای آنکه گسستگی در داستان پیش نیاید به جای بیت‌های حذف شده چند مسطر نثر نوشته شده است.

گزیده شاهنامه فردوسی در بهار ۸۲ در شمارگان ۵۰۰۰ نسخه منتشر شده است.

گفتنی است تعداد بیت‌های منتخب اندکی بیش از ۲۰ هزار است که در ۹۹۶ صفحه ارائه شده است.

منطقه ۴ در یک نگاه

منطقه ۴ تهران به دلیل وسعت قابل توجهش، کتابفروشی‌های پرانکده‌ای دارد و عمده تمرکز آن واحدها در حاشیه شرقی خیابان پاسداران و اطراف میابین پانزده تهرآن پارس است. در هر صورت تعداد کتابفروشی‌های منطقه ۴ تهران به عدد ۱۷ می‌رسد که نسبت به سایر مناطق حاشیه تهران، رقم قابل توجهی است.

برای تکمیل شدن گزارش می‌کنند که هیچ صنفی به اندازه کتابفروشان در این محاکت مظلوم نیست. وی می‌گوید: «این همه کتاب درسی هست و فعالیت کتابفروشان در این حوزه تنها به ۳ کتاب راهنمایی و ۳ کتاب دبیرستان خلاصه می‌شود.»

۵سال تجربه

کف کتابفروشی بر این‌سنه‌ها کتاب است و قفسه‌های کتاب نصفه نیمه پر شده‌اند. حاتم میناسلی وارد می‌شود و می‌گوید: «... معاززه جدید مبارک‌ه از گفت وگویی حاتم میناسال و کتابفروش می توان فهمید که کتابفروشی «علم» در قنات کوثر، تازه جابه‌جا شده است و کتابفروش که «ناصر نوری» نام دارد، در توضیح این موضوع می‌گوید: «این معاززه تازه ساخت است و به مدت ۱۹ سال در چند معاززه پایتیز برومید و هنوز به طور کامل مسفر شده ایم.» این کتابفروش حدود ۵۰سال سابقه چاپ و نشر دارد. او ۳۰ سال مدیر فنی روزنامه اطلاعات بوده و حدود ۲۰سال است که در کتابفروشی علم به فعالیت فرهنگی مشغول است. در بنوار مطهری، غیر از کتابفروشی علم یک کتابفروشی دیگر هم هست که آقای نوری اشاره به این موضوع، واکندگی غیرمطلق کتابفروشی‌ها در سطح شهر را از چشم انحصادی می‌بیند. به دلیل اینکه این کتابفروشی فعالیت خود را کاملاً محلی می‌داند، عقیده دارد که تمام مشتریان اهالی محل هستند و ثابت است و به همین دلیل کتاب‌های موجود در کتابفروشی او بیشتر یا توجیه به بازار اهالی محل عرضه می‌شوند. بنابراین کتابفروشی علم بیشتر حاوی کتاب‌های آموزشی و مذهبی است. گریچه در کنار این موضوعات، رمان و کتاب‌های روانشناسی نیز هست.

مجمسه شکایت

روزهای شلوغ کتابفروشی علم در بنوار شهید مطهری، مربوط به مناسبت‌ها و اعیاد است که اهالی محل به همدیگر هدیه می‌دهند و این افراد با سابقه هستند که به دوستانتان کتاب هدیه می‌کنند. گریچه در کتابفروشی علم غیر از کتاب لوازم التحریر هم به اندازه کافی هست. آقای نوری می‌گوید: «چون کتاب فروش میبینگی نلدرد و ما میچوریم کارهای دیگری نیز در این واحد انجام ممیم. بنابراین ما اینجا دستگاه کپی و پرس کارت نیز داریم.»
کتابفروشی علم تعداد زیادی کتاب‌های کمک آموزشی هست که کتابفروش این واحد فرهنگی، می‌گوید که فروش قابل توجهی دارند و گله می‌کنند که اگر کتاب آموزشی باشند، این همه نمایشگاههای کتاب که به پنهان‌های مختلف از سوی ارگان‌های مختلف دایر می‌شود، رونق کتابفروشی

مندیشر شد

فرهنگ مردم

شماره ۱۱۱ فصلنامه فرهنگی اجتماعی فرهنگ مردم» به‌ساحب امتیازبی و مدیرمسئولی سیداحمد وکیلیان به بازار آمد. در این شماره به داستان هزار و یکشب و فرهنگ ایران زمین نگاه عمیقی دارد.عطاسی در این باره به قلم بر فرداوند چینی، ایرج افشار، جواد صفی‌زاد، محمدجعفری الوتانی، حمیدرضا دل‌آلود و علی بوذری آمده است.

در بخش دوم به هزار و یک شب از دریچه فرهنگ جهانی نگریسته شده است. عطاسلی چون داستان‌های هزار و یکشب در ژان، هزار و یکشب در فرهنگ‌های دور و نزدیک و هزار و یکشب و تأثیر آن بر آثار نویسندگان وهرمندان جهان، سوسن بخش از این فصلنامه، مقالات گونه‌گونی از فرهنگ مردم به همراه گزارش‌هایی از بزرگداشت آندرسن، نمایشگاه هزار و یکشب در اوساکا ژاپن، فیلم ایک نقاش هزار و یک شب» و... عطاسلی خواندی دیگر است. آخرین بخش به نقد بررسی کتاب انحصاس یافته است. این فصلنامه به قیمت ۱۱۰۰تومان در بازار عرضه شده است.

را مختل می‌کنند. او می‌گوید، در بعضی از هفته‌ها، فروش کتاب ما، به ۱۰ جلد نمی‌رسد. این همه نمایشگاه که برگزار می‌شود، برای نشان خوب و مناسب است و به حال ما مضرت است. روی باگله مندی می‌گوید: «در تمامی مدارس، غرفه کتاب ایجاد کرده‌اند که این موضوع به سهم خود باعث کسادی بازار کتابفروشان می‌شود.»

ناصر نوری تأکید می‌کنند که هیچ صنفی به اندازه کتابفروشان در این محاکت مظلوم نیست. وی می‌گوید: «این همه کتاب درسی هست و فعالیت کتابفروشان در این حوزه تنها به ۳ کتاب راهنمایی و ۳ کتاب دبیرستان خلاصه می‌شود.»

صبر، حوصله، کسادی بازار!

ساحب کتابفروشی علم، با اشاره به مسائل

اساسی کتابفروشی‌ها می‌گوید: «این شغل صبر و حوصله زیادی می‌خواهد. شما این شغل را به‌عنوان مثال با پنجاهای فروشی مقایسه کنید!اگر فروزانه یک مشتری هم داشته باشد، کافی است. اما باید به چندین مشتری پاسخ بدهیم. تازه باید جای کتاب مورد نظر مشتری را به خوبی بشناسیم.»

این کتابفروش تأکید می‌کنند: این واحدها مطلقاً نمی‌توانند از کتاب درآمد داشته باشند. وی عقیده دارد هر کس کتاب بخواند، برای جست‌وجوی آن به خیابان انقلاب می‌رود و حتی برخی از مشتریان از وجود برخی از کتاب‌ها در کتابفروشی‌ها اظهار تعجب می‌کنند. آنها فکر می‌کنند که برای به دست آوردن هر کتابی باید به خیابان انقلاب مراجعه کنند و به همین دلیل کتابفروشی‌های محلی هیچ وقت نمی‌توانند، به کتابفروشی دل‌خوش باشند.»

ناصر نوری در نهایت می‌گوید: اگر بخواهند کتابفروشان روی پای خود بایستند باید از آنها حمایت کنند و این حمایت، به‌همه باید از طرف دولت باشد و هم از جانب انحصادی.

فروش کتاب

در بنوار مطهری به غیر از کتابفروشی علم، کتابفروشی «طاهرا نیز هست که ۵سال از تأسیس آن می‌گذرد. به نظر می‌رسد که مساحت آن بیشتر از ۹ متر نباشد. با این حال بر از کتاب، لوازم التحریر، کاغذ، کارت پستال، نوار کاست و سی‌دی است و در عرض چند دقیقه چندین نفر وارد می‌شوند و چند نفر دیگر خارج می‌شوند. به نظر می‌رسد که روزگار مناسبت‌تری داشته باشد، با اینکه مناسب این فروشگاه، ادعا می‌کنند. فروش کتاب بیش از سایر کالا‌های موجود در معاززه است، اما هیچ یک از مشتریان که در معاززه حضور دارند، سراغ کتاب نمی‌جویند. ساحب این واحد که «اعلامرضا روح‌اللهی» نام دارد، فرضی برای پاسخگویی ندارد و آقای جوانی، او را در پاسخگویی به مشتریان بازی

فروش نمی‌رود و در قفسه‌ها خاک می‌خورد. آنتن در بینستان!

ساحب کتابفروشی پژوهش، توضیح می‌دهد: در سال ۸۲ معاززه اش دچار حریق می‌شود، ۵ ماه تعطیل می‌شود و ۳ سال طول کشیده است که به دارایی بقولاند از او مالیات بگیرند.

«فروش» عنوان کتابفروشی دیگری در منطقه ۴ خیابان پاسداران بوده که این کتابفروشی با سابقه فرهنگی ۴ساله اش حجم می‌شود و کتاب‌هایی با ارزش حدود ۲۰ میلیون تومان به قیمت ۴ میلیون تومان می‌فروشد.

فاکتور یا تفاوت دو تومان

تنها فصل کاری و احتمالاً پرآدمد کتابفروشی‌ها، پاییز است. مهرداد فروش لوازم التحریر، کتاب درسی و کمک درسی... زیاد است. البته اگر فروشگاه‌های بسیار که تعدادشان چند برابر کتابفروشی‌های ثابت است، بگذرانند.

کتاب درسی هم دردمر زیادی دارد. ملا قیمت پشت جلد ۷۵ تومان درج شده، اما مجاز مستقیم ۷۰ تومان بفروشید و فاکتورها را برای ۸تومان می‌زنند، یعنی فقط با تفاوت دو تومان باید زندگی را بگذرانیم.

کتابفروشی و بیساز و بفروشی

مهمترین فرق ما کتابفروشی‌ها با بیساز و بفروش‌ها این است، ما بیسازپول می‌بروئیم و در طوار یک یا دو ماه خرید خرید آن را کسب می‌کنیم ولی بیساز و بفروش‌ها پول را خرید خرید خرج می‌کنند و بیساز یا فروش محصولات، پول به دست می‌آورند، تازه ما کتاب درسی هم دردمر زیادی دارد. ملا قیمت ۷۵ تومان درج شده، اما مجاز مستقیم ۷۰ تومان بفروشید و فاکتورها را برای ۸تومان می‌زنند، یعنی فقط با تفاوت دو تومان باید زندگی را بگذرانیم.

زارع درباره کتاب و کتابفروشی باز هم حرف دارد. پیشنهاد آخرش یک اعتراض است. می‌گوید: چرا داروساز بود کارشناسی را حدود ۱۵درصد قیمت دارم می‌گیرد، چرا همه کارشناسان حقوقی... وقتی در حوزه تخصصی خود حرف می‌زنند، حقوق دارند، اما متخصص کارشناس کتاب باید را بگنجان همه اطلاعات را در اختیار مشتری بگذارند!

به نسبت محله

اگر تعداد کتابفروشی‌های منطقه‌ها را به هر محله از آن تقسیم کنیم، طرحی می‌شویم که تعداد کتابفروشی‌های منطقه ۴ بسیار کم است. بنابراین در ضرابخانه، محبیه، قنات کوثر، شهربان نونحس آباد، نونهالپارس، نونباده، فرجام، بی‌ماهم، کحبیه و... برای هر کدام تنها ۲ یا ۳ کتابفروشی وجود دارد. در ضلع شمالی میدان ملت کتابفروشی «پژوهش» واقع شده است. آقای زارع، ساحب این کتابفروشی می‌گوید: «بیشترین حجم کتابفروشی پژوهش به رمان و روانشناسی و ادبیات و زبان‌های خارجی و کتاب‌های مذهبی انحصاس دارد.» البته وی اشاره می‌کنند که غیر از این موارد کتاب‌های درسی و کمک درسی و لوازم التحریر نیز در فروشگاه پژوهش عرضه می‌شود.

به عقیده آقای زارع تعداد کتابفروشی‌های بسته شده قدیمی بیش از کتابفروشی‌های تازه‌تاسیس است. وی از کتابفروشی‌های بلوچ، آرنی و کتابفروشی هاشمی در پاسداران و کتابفروشی آقا و حاتم سعادت در منطقه ۴ یاد می‌کنند.

آقای زارع با توجه به نظر جلالی که در زینش هست، می‌گوید: «فرویدین ما» که تعطیلات عید است و بی پولی مردم، اردیبهشت‌ماه برگزار می‌شود. این همه آنجا درگیرند و خردآمده فصل امتحانات بچه‌هاست. بنابراین کار کتابفروشی در بهار تعطیل است و همین طور سلسله‌ای نافرجام از بیاری‌های یک کتابفروش. وی می‌گوید: «اگر ماهی ۱۰ جلد کتاب بفروشیم، ۲ جلد آن سود است که آفتب آن ۲ جلد ایراد فنی دارد و ناشر هم بی‌سئ نمی‌گیرد و

اتحادیه ناشران وکتابفروشان از دیروز تا امروز

به سوی انتخابات

سال ۱۳۳۷ هجری شمسی «اتحادیه کتابفروشان و ناشران» به جمع صنف تولیدی کشور پیوست اعضای هیأت مدیره اتحادیه برای دوره‌های چهارساله انتخاب می‌شوند البته گاه به دستور مدیر هیأت نظارت بر اصناف (وزیر بازرگانی) دستور تا یک سال به این دوره اضافه می‌شود مثل دوره قبل که از سال ۸۰ تا ۸۴ ادامه پیدا کرد تاکنون عری از به تعویق افتادن انتخابات دور جدید شده نشده است، با این حساب شهریورماه اعضای اتحادیه کتابفروشان و ناشران باید برای انتخاب اعضای هیأت‌مدیره به پای صندوق رای بروند. این آرا چه می‌خواهند، چه شد که این انتخابات تا این روزها به دلیل یافتن پاسخ این سؤالات نهمه شده است

درد کتابت نیست

متأسفانه برخی از همکارهای ما که درد کتاب و نشر ندارند، وارد هیأت مدیره اتحادیه شده‌اند. این موضوع از عوامل اصلی ضعف اتحادیه است. محمدعلی جعفری مدیر نشر ثالث با اعلام این مطلب و اشاره به اینکه، نبود یکدستی و یک‌رنگی ضربه جبران‌ناپذیری به صنف زده است، اظهار کرد: داشتند آرا در هیأت مدیره، اتحادیه را از اجراء سیاست‌ها و برنامه‌هایش دور ساخته است. گاه منافع شخصی و گروهی بر منافع صنف ترجیح داده می‌شود و هیچ‌کس پاسخگویی مطالبات اعضای نیست.

اتحادیه، خانه و تکیه گاه اعضای صنف است اما ناشری که در طول سال دو عنوان کتاب منتشر نمی‌کند و مشکل نشر را نمی‌شناسد چگونه می‌خواهد اداره این خانه و تکیه‌گاه را به عهده بگیرد؟ این سؤالی است که جعفری صحبتش را به آن ختم کرد.

محمد علی
جعفری

عبدالکریم
جزیره‌دار

اعضا همت کنید

موضوع گزارش را هنوز کامل برایش توضیح نداده بودم که گفت سالی دو بار هم باید به اتحادیه باز نمی‌شود. عبدالکریم جزیره‌دار مدیر نشر اسامیر در کمال صداقت گفت: «برای رسیدن اتحادیه به جایگاه واقعی‌اش باید خودمان همت کنیم، اگر در جریان و اجرای مدیریت کنستنی است، عمل‌اصولی آن را از طرف اعضای اتحادیه می‌دانم. اعضا نه تنها باید آگاهانه در انتخابات اتحادیه شرکت کنند، بلکه باید فعالانه و خیلی دقیق فعالیت‌های اتحادیه را بگیرند. چنانچه این پیش‌نیست به حقوق و وظایف قانونی مان در ماهنامه‌ها

شود، هر کسی که در رأس امور قرار بگیرد، قطعاً عملکرد مثبتی خواهد داشت. اما اگر کسی سرانجامی از او نگردد، هر چقدر هم آدم فعالی باشد، این بی‌نقارنی‌ها را می‌خشکاند.»

جزیره‌دار معتقد است باید تمهیداتی برای تفکیک اتحادیه ناشران از کتابفروشان صورت بگیرد. وی اظهار داشت: «بزرگاری عرصه نشر محدود می‌شد به چند

کتابفروشی که هر از چندگاهی کتابی چاپ می‌کردند و با کتابفروشی‌های دیگر می‌فروختند، اما الان ناشران، جمعیتی هستند که پروانه‌های نشر آنها بالای ۶ هزار مجوز است. ناشران فعال هم که اصولاً در نمایشگاه شرکت می‌کنند، بالغ بر هزار و پانصد ناشر هستند. با توجه به این رشد کمی وقت آن رسیده که این دو عرصه از هم جدا شوند. کتابفروشان به خرید و فروش کتاب اشتغال دارند و ناشران تولیدکننده کتاب هستند. در نتیجه هر کدام مشکلات، گرفتاری‌ها و منافع خاص خود را دارند.»

تازه کارها نه!

اتحادیه‌های صنفی در سال‌های اخیر از جایگاه ویژه‌ای برخوردار شده‌اند. حمید طالب‌زاده مدیر نشر سپین با اشاره به اینکه اتحادیه ایراهای کارآمدی در جهت حمایت از اعضایش دارد، گفت: در واقع اتحادیه با امکانات و محدودیت‌هایش تا حدودی توانسته از اعضایش حمایت کند بخصوص در سال‌های اخیر فعالیت‌های چشمگیری توسط اتحادیه صورت گرفته است.»

طالب‌زاده معتقد است ادامه این روند تنها در گرو هیأت مدیره‌ای است که با مشکلات صنف آشنایی داشته باشد. وی تصریح کرد: «داشتن تجربه، حرکت در این مسیر را سریعتر و سهول‌تر می‌کند، در نتیجه ریش‌سفیدها کارایی بیشتری در این زمینه دارند، نه تازه‌کارها.»

کافی نیست

اتحادیه باید به خواسته‌های معقول و متعارف صنف بپردازد. سیدرضا پورنگیان مدیر نشر خجسته با اعلام این مطلب گفت: «چندی پیش ناشران به‌طور گروهی و بدون هماهنگی با صنف، نامه‌ای خطاب به وزارت ارشاد در خصوص خرید کتاب هیأت‌امنا نوشتند، در حالی که این فعالیت‌ها باید توسط صنف اتحادیه انجام بگیرد.»

پورنگیان معتقد است ناشران حرفه‌ای نمایی دارند یارانه کاغذ حذف شود تا معلوم شود از این جهت هژران نشر، چه تعدادی دغدغه فعالیت نشر و ماندن در این عرصه را دارند. وی در ادامه افزود: «اتحادیه باید در این خصوص پاسخگویی کند تا

مشکلاتی از قبیل اعلام وصول به ارشاد، شمارش کتاب و تسویه کاغذ از بین برود.»

مدیر نشر خجسته وجود باشگاه و کلوبی را که ناشران بتوانند در آن گرد هم بیایند را بسیار لازم می‌داند. وی گفت: «اتحادیه با تأسیس چنین باشگاهی می‌تواند محفلی خودمآمنی برای بیان مشکلات و خواسته‌های ناشران ایجاد کند که تاکنون در این باره کوتاهی شده است.»

انتشار نشریه گزارش کتاب، برگزاری یازده دور کلاس‌های آموزش نشر، برگزاری سمینارهای مختلف در مورد کتاب و عهده‌داری بخش داخلی نمایشگاه بین‌المللی کتاب از جمله تلاش‌های چند سال اخیر اتحادیه است. اظهار کرد: «کارهای خوبی انجام شده، اما کافی نیست.»

فراموشی ناشران کوچک

فعالیت‌های اتحادیه بیشتر با خواسته‌ها، نیازها و مشکلات ناشران بزرگ همسو است و توجه کمتری به ناشران تازه‌کار شده است. علی آقا ذوالفقاری مدیر نشر چار عملگر در اتحادیه را مناسب نمی‌داند و با اشاره به شیوه برخورد اتحادیه با ناشران در برگزاری نمایشگاه گفت: «برگزاری بخش داخلی نمایشگاه بین‌المللی کتاب به عهده اتحادیه گذاشته شده است. این اتفاق کمی نپسوده است اما وقتی اتحادیه، شرط شرکت در نمایشگاه را ارائه عنوان کتاب در طول ۳ سال قرار می‌دهد معنایی نمی‌دهد جز اینکه اتحادیه بخشی از اعضایش را فراموش کرده است.»

چند سال اخیر ناشران بخصوص ناشران کوچک با کمبود کاغذ روبه‌رو بوده‌اند و بعضاً نتوانسته‌اند سالی ۲ عنوان کتاب هم به بازار نشر عرضه کنند چه برسد به تعدادی که اتحادیه شرط کرده بود، درست است که این شرط تعدیل شد اما ضربه خود را وارد کرده، به گونه‌ای که بین مدیران و بخشی از اعضا فاصله انداخت.

ذوالفقاری در پایان گفت: «باید این امکان ایجاد شود که تمام ناشران از کوچک و بزرگ در اتحادیه مشارکت فعال داشته باشند.»

عضویت اجباری

ضرورتی برای ارتباط با اتحادیه ندیم، فعالیتیم بیشتر با تعاونی برای دریافت سهمیه کاغذ بوده است. سید محسن عظیمی مدیر انتشارات فکر که ۶ سال است پا در دنیا نشر گذاشته، سال گذشته به عضویت اتحادیه درآمده است. وی درباره علت ارتباط نداشتن با اتحادیه گفت: «ضرورتی در برقراری این ارتباط احساس نکردم، سال گذشته هم چون تعاونی سهمیه کاغذ برای کتاب‌های نهج البلاغه و قرآن را منوط به عضویت در اتحادیه کرده، با دادن حق عضویت، کارت عضویت اتحادیه را دریافت کردم.»

عظیمی، عضویت خودش را در اتحادیه اجباری دانست و تصریح کرد: «هنوز نفهمیدم عضویت در این اتحادیه چه سودی دارد، اگر ارتباط اعضا با اتحادیه به تحویل سهمیه کاغذ خلاصه می‌شود، ارتباط با تعاونی کافی است.»

حمایت دولتی نمی‌خواهد
اتحادیه خیلی قاطع و برش‌دار عمل نکرده و نتوانسته خیلی از مشکلاتی را که دامنگیر ناشران بوده رفع کند. علیرضا ماحوزی مدیر انتشارات قلم آشنا با اعلام این مطلب گفت: «خیلی از ناشران و شکسته شده‌اند، خریداران هم دچار مشکل شده‌اند. حقیقت‌ها را باید بهتر شناخت و بهتر به این است که استقلال اتحادیه حفظ شود. دخالت‌های زیاد ارشاد و برخورد نامناسب اتحادیه با دخالت‌های ارشاد به این مشکلات دامن زده است.»

سدرشفا
یک‌رنگیان

حمیدرضا
بافقرزاده

ماحوزی معتقد است اتحادیه‌ای که نتواند در سیستم دولتی حرفش را بزند و از منافع صنفی‌اش دفاع کند، عملکردش مورد انتقاد است. وی ادامه افزود: به نظر من کسی باید یاد این سیستم بشود که بتواند از منافع صنفی در برابر دولت حمایت کند. ناشران محکوم به اجرای سیاست‌هایی هستند که خیلی اوقات تناسمی با خواسته‌های آنها ندارد و تغییر و تحولی که ناشران بتوانند از طریق آن به بازار کتاب رونق بدهند هنوز مشاهده نمی‌شود. به نظر مدیر انتشارات قلم آشنا تنها با کنار رفتن دولت می‌توان آینده روشنی برای صنف کتابفروشان و ناشران تصور کرد.

بی‌سامانی اتحادیه‌ها

در کشور ما، نهادهای مدنی و سازمان‌های غیر دولتی، سامان درستی نگرفته‌اند. حمیدرضا باقرزاده مدیر انتشارات هیرمند معتقد است، اتحادیه کتابفروشان و ناشران مثل سایر اتحادیه‌ها از لحاظ اجتماعی وضعیت مناسبی ندارد. باقرزاده گفت: «آدم‌ها قوی در اتحادیه‌ها وجود ندارند، نشانه آن این است که اتحادیه نتوانسته در برابر دخالت‌های غیر موجه دولت مقابله کند. مردان قوی با دانش وسیع و از خود گذشته می‌توانند مشکلات را رفع کنند.»

مدیر نشر هیرمند با اعتقاد به اینکه باید مردانی جسور و باانضام از میان همکاران انتخاب شوند، افزود: «کسی که منافع صنف را بر منافع شخصی ترجیح دهد، این امکان را ایجاد کند که صنف با قدرت بیشتری خواسته اعضایش را دنبال کند.»

گفت و گو

مجید فروغی

فرهنگ خلیج فارس در راه است

گفت وگو با حسن فرامرزی، روزنامه نگار، نویسنده و مترجم

دیدش می‌رفت، همه اینها خاطرات جالبی است که ایادارم روزی بتوانم بنویسم.

شما چه آثار دیگری را در دست تألیف و انتشار دارید؟
استاد عبدالرحمن فرامرزی مطالب سیاسی، اجتماعی و ادبی گردآوری شده که بعد از تنظیم، منتشر می‌شود و کتاب عمان از مجموعه خلیج فارس احمد فرامرزی نیز آماده چاپ است. همچنین چند نام مجله تقدیمه را که در فروردین در سال ۱۳۰۶ منتشر کردید. ۱۱ شماره جغرافیایی دارم به نام فرهنگ خلیج فارس که برای انتشار به دارالمعرف بزگ اسلامی قدم که ایادارم به‌تدریج منتشر شود چون حدود شش یا هفت جلد است.

فرهنگ خلیج فارس چه اطلاعات و مطالبی را درباره خلیج فارس می‌پایم؟

فرهنگ خلیج فارس مربوط به منطقه خلیج فارس از شرق، خرسه شمال و جنوبی است که اطلاعات مربوط به شهوها، کوهها، رودها، مسافت آنها، مذهب و قبایل در آن آمده و قسمت عمده آن مربوط به ایران است. در حوزه خلیج فارس **جنگ‌ها و تاریخ سیاسی اقلان افاده** است **آیا فرهنگ خلیج فارس این واقع را نیز بیان می‌کند؟**
نه این یک توپوگرافی و اثر جغرافیایی است، البته مسائل سیاسی خلیج فارس هم حدود پنج هزار صفحه است که فقط ۲۸۰ صفحه آن را ترجمه کرده‌ام.

قیه این اثر در حال ترجمه است؟

نه آن را کتاب گذاشتیم چون وقت و حوصله می‌خواهد.

کتاب شناسی حسن فرامرزی

ترجمه پیر و زان، اثر گی دو مویسان، ۱۳۲۸؛ زینق سرخ، آنتولو فرانس، ۱۳۲۸؛ ابوزکر غفاری؛ فرزندان پیامبر در کربلا؛ سلمان فارسی؛ خیات برزگ؛ فلسفه محمدحسین هیکل؛ روس ها و عرب‌ها، س‌ا، محمد حسین هیکل؛ مسلسله مقالات محمدحسین هیکل درباره انقلاب ایران؛ آخرین ساعت‌های زندگی عبدالناصر، محمدحسین هیکل؛ جمع‌آوری بی‌گانه، معاذ الفلاح، مجموعه شعر؛ در آغاز روز برون، سعدالصباح، مجموعه شعر؛ مرا از مریز صدقه‌ااری محمدحسین؛ عبدالناصر؛ مجموعه شعر؛ فلسفه انقلاب، جواد حبیب، عبدالناصر؛ سیروستی وچاپ مقالات استادعبدالرحمان فارسی در سه جلد؛ خاطرات سیاسی، استاد فرامرزی و قاضی سلطین و استاد فرامرزی و قاضیه آفراینجان؛ چاپ یک دوره کتاب تاریخ و جغرافیای خلیج فارس، تألیف احمد فرامرزی

(الف - گفت) خزان زنده خلیج فارس، ب - شورش بردگان: ج - جزیره خارک، د - راه‌آهن اروپا و خلیج فارس، ه - قطر - ی - عمان (آمده چاپ)

تألیف و انتشار فرهنگ فرامرز
-توین و تألیف فرهنگ خلیج فارس در چند جلد (در دست چاپ)

نشده است. اگر هم کلماتی وارد این گویش شده باشد مربوط به رفت و آمد مردم منطقه به آن طرف آب است که این کلمات هم بسیار کم است. من به قصد آگاهی این فرهنگ فراموش نشده‌ام آن را منتشر کردم و به دانشکدهای مختلف جهان فرستدم که از آن استقبال کردند.
شما آثاری هم از صوری بزرگ خود - احمد فرامرزی - منتشر کرده‌اید.

مجموعه کتاب‌های خلیج فارس از استاداحمد فرامرزی منتشر کردم. کریم جان زنده و خلیج فارس، شورش بردگان - که مربوط به قیام در دوره خلافت عباسیان در دهانه خلیج خلیج فارس است- کتاب درباره جزیره خارک، راه‌آهن اروپا و خلیج فارس و کتابی درباره قطر از مجموعه خلیج فارس است که منتشر کردم و کتابی درباره عمان هم آماده چاپ است. به جز این کتاب‌ها تاریخ رنسانس - آخرین اثر استاد فرامرزی - و تاریخ بردیج در جهان را از ایشان منتشر کردم.

این آثار پیش از این منتشر نشده بود؟

غیر از مجموعه خلیج فارس قیۀ آثار قیلا-منتشر شده بودند و من این مجموعه را که نتایج مطالعات و سفرهای استاد احمد فرامرزی بوده تنظیم و منتشر کردم.

شما علاوه بر گردآوری و تنظیم مقالات و آثار، ترجمه‌هایی نیز از انگلیسی و عربی انجام داده‌اید؟

فرمان ۱۳۲۸ و ترجمه زینق سرخ، از آنتون فریش و

و جزئی برای گفتن کلام - و جزئی ترجمه کتاب‌های درباره سلمان فارسی، ابوزکر غفاری

و فرزندان پیامبر در کربلا را انجام دادم. در سال‌های اخیر هم ۴ جلد از مجموعه اشعار سعدالصباح شاعرانه خاتم عرب را و یک اثر از آثار قاضی شاعر معاصر عرب را ترجمه و منتشر کردم. در آغاز روز بون، راه‌های یک زن، زنی بی‌کرانه و مرا تا مرز خورشید پیر را از سعدالصباح و جمهوری در

ابویوس را از آثار قاضی ترجمه کردم.

البته شما آثاری از حسین هیکل نیز ترجمه کرده‌اید.
بله چهار کتاب از هیکل ترجمه کردم. یکی تحت عنوان روس‌ها و عرب‌ها که اسم اصلی آن این نیست- دیداری تازه با تاریخ عبدالناصر در آخرین ساعات عمر و کتابی درباره انقلاب ایران، کتاب فلسفه اسلام از عبدالناصر

و خیانت بزرگ را نیز ترجمه کردم.

به آثار شما که نگاه می‌کنیم، می‌بینیم فعالیت‌های متنوعی در تألیف و ترجمه داشته‌اید و یک حوزه مشخص را دنبال نکرده‌اید.

من بیشتر خود را یک مطوعاتی می‌دانم و از سال ۱۳۲۰ نوشتن را شروع کردم تا امروز هیچوقت از کتاب، مجله و روزنامه دور نبودم و در حد امکان به مملکت خدمت کرده‌ام.

فریدون مشیری در مقدمه ترجمه کتاب امرتا مار مرز خورشید برده سعدالصباح نوشته که شاعر در اوج غرور و غیبت بی‌تاریک آسمان می‌کند و در عین سیر تا سر بر فراز ابرها باره به نظر می‌رسد که شعر سعدالصباح از فضای جامعه

حسن فرامرزی هم مانند صوری خود عبدالرحمن فرامرزی، چند دهه از عمرش را در مطبوعات گذرانده است. وقتی در سال ۱۳۳۰ در روستای «چاه کوه» که حسن فرامرزی در آن زندگی می‌کرد خشکسالی شد،

به ناچار به بوپهر رفت و اولین مطلب خود را در روزنامه خلیج ایران بوپهر به چاپ رساند. آن مطلب در روزنامه‌های تهران نیز منعکس شد و پیاپی بوپهر در اولین وقت را به دنبال داشت. فرامرزی از آن روز تا امروز با مطبوعات مختلف همکاری کرده و سرپرستی چند روزنامه را به‌عهده داشته است. علاوه بر آن در تألیف، گردآوری و ترجمه نیز فعالیت‌های انجام داده است. گردآوری و انتشار مقالات عبدالرحمان فرامرزی و انتشار آثار احمد فرامرزی صوری بزرگش و ترجمه آثاری از انگلیسی و عربی از جمله ترجمه آثار سعدالصباح و آثار قاضی از جمله آنهاست. فرامرزی فرهنگ خلیج فارس را و تألیف و منتشر کرده است و فرهنگ خلیج فارس را در دست انتشار دارد. حسن فرامرزی خود را یک مطوعاتی می‌داند که پیش از شش دهه از عمرش را در مطبوعات گذرانده است. اما می‌گوید: «فرد از گذاری در مطبوعات نبودم و چیزی برای گفتن ندارم.»

ابتدا درباره زندگی، فعالیت‌ها و آثار استاد عبدالرحمان فرامرزی

استادعلی‌احسن فرامرزی در ۱۳۲۷ در روستای «چاه» از توابع فعلی هرم‌گان به دنیا آمد. تحصیلات مقدماتی را در مکتبانه شروع کرد و بعد به بحرین و از آنجا به افساردخت و به تحصیل علوم فقه و زبان عربی پرداخت. بعد از بازگشت به بحرین در مدرسه ایجاد افرانین که برادر بزرگش - مرحوم احمد فرامرزی - و جمعی از آزادفتیان ایرانی تأسیس کرده بودند به معلمی پرداخت. اما احوات سیاسی آنجا موجب شد که در سال ۱۳۴۸، ش. به ایران برگردد. مدتی در جنوب ایران زندگی کرد و بعد در دبیرستان زلفالوفن و دارالعلمین عالی تدریس ادبیات فارسی و زبان عربی را آغاز کرد. در سال ۱۳۰۲ سرپرستی نشریه اقدام را به‌عهده گرفت و سال۱۳۰۶ به کمک برادرش - احمد فرامرزی- ۱۱ شماره از مجله «قدم» را منتشر کرد. که اخیرا به همت انتشارات اساطیر تجدید چاپ شد.
حوازت شهریور ۱۳۳۰ که پیش آمدن استاد فرامرزی روزنامه آینده اروان را منتشر کرد و اما بعد از دو ماه به خاطر مخالفت‌هایی که با حکومت می‌کرد، سهیلی آن را تعطیل کرد و وی را کمک مرحوم فروغی امینار روزنامه کیهان را گرفت و تا آخر عمر مدیریت و سپس سرپرستی روزنامه کیهان را به‌عهده داشت.
استاد فرامرزی مرد برجسته مطبوعات ایران در دهه‌های ۵۰ تا ۵۰ بود و ۲۰ تیرماه ۱۳۵۰ از دنیا می‌گذرد.

کار گردآوری و انتشار مقالات استاد فرامرزی به کجا رسیده است.

من چون برادرزاده ایشان هستم، مقالاتش را جمع آوری کردم. پیش از من مرحوم رحیم سعیدی این کار را انجام داد اما به همه مجلات دسترسی نبود و من با کمک کتابخانه مجلس تمام مقالات را یکی کردم که سه جلد آن منتشر شده است. جلد اول «خاطرات» جلد دوم درباره قضیه سلطین و جلد سوم درباره موضوع آذربایجان است. همه جلد دیگر مربوط به مقالات علمی، اجتماعی و منتشر شده که ایادارم بتوانم با تنظیم آنها تا سال آینده

شما کتابی با عنوان فرهنگ فرامرزان نوشته‌اید. این فرهنگ چه ویژگی دارد و چه مطالبی را درباره فرامرزان بیان می‌کند؟

فرهنگ فرامرزان مربوط به لجه یا گویش محلی منطقه‌ای در جنوب ایران یا نام فرامرزان است که ما اهل آنجا هستیم. این منطقه بین بندر بوپهر و بندر عباس است که همه مردم آن فرامرزی هستند و گویش خاصی دارند. این گویش تقریبا دردی خلص است و چیزی در آن آمیخته

۱۱ شماره ۲۳۳، ۲۳ دی‌ماه ۱۳۸۲

عقربه های کار برای کتاب ۱۸

تخصصی

۱۸ رانجام می دهند. آنها با دعوت از صاحب روز بعد در دفتر ویژه نامه کار می کنند.

راحیل مدیر گروه جیتی کتاب ۱۸ می گوید: پیشتر برنامه ها و نشست های نمایشگاه همزمان است و تا ساعت پایانی نمایشگاه طول می کشد، بنابراین در یک ساعت که خیرکاران مطالب آماده می کنند حجم کار برای گروه جیتی و تصحیح خیلی زیاد می شود. از طرف دیگر سرعت هم در کار خیلی مهم است و باید یک طرف آماده شود، بعضی از خیرکاران هم بدبخت هستند و حرفه چین ما از دست آنها ضعیف می شود. اما به هر حال چند روزی در کار هم کار می کنند که هر چند

عسکری زیادی دارد اما دوست داشتی است.

سیده شمس خیرنگار کتاب ۱۸ برای اولین بار است که در این حوزه کار می کند. او هم می گوید این

کار سختی های خوش را دارد و کار خیرنگاری در فضای نمایشگاه حسه کنده است اما در عین حال شیرین است. او در ویژه نامه نمایشگاه را یک تجربه می داند که در کارهای آینده به او کمک می کند.

یکی دیگر از خیرکاران این ویژه نامه که تجربه کار خیرنگاری کتاب یک جایگاه و حالت تخصصی پیدا کرده است البته لازمه کار در این حوزه علاوه بر فن تسلط بر این حوزه است.

ساعت ۱۱ شب است. خیرکاران یکم کم دارند می روند اما بخش فنی ویژه نامه تا صبح باید بلند تا ویژه نامه را برای چاپ فرستند. همان ویژه نامه ای که وقتی دعوت از خیرکاران برای چاپ فرستند، آنرا به صورتی اصلاحی به نظر می آید. آنرا به نظر می آید. آنرا به نظر می آید.

از پشت صحنه کتاب ۱۸.

۱۸ می گوید: تعدادی از خیرکاران خیرنامه تجربه ای در حوزه کتاب نداشته اند و ماسه کریم با برگزاری جلساتی ابتدا آنها را با فضای نمایشگاه آشنا کنیم. او به شدت با استفاده از مطالب آرشویی و یادداشت در یک خیرنامه مخالف است و ویژگی خیرنامه داخلی را تعدد و تنوع اخبار و گزارش های خبری می داند. یکی از عکاسان کتاب ۱۸ هم که تجربه عکاسی کتاب و نمایشگاه کتاب را دارد می گوید: در نمایشگاه کتاب با وجود یک موضوع مشخص اما سوژه های متفاوتی برای عکاسی وجود دارد. بسیاری از چهره های ادبی و فرهنگی کشور به نمایشگاه می آیند و ما می توانیم با عکاسی برتر هنرمندان و نویسندگان یک آرشویی تهیه کنیم. علاوه بر آن سوژه ها و رویدادهای

هم برای عکاسی خبری وجود دارد و انتصاح نمایشگاه اسامی را که آخرین نمایشگاه کتابی است که در دولت خامنه ای برگزار می شود، از این جهت برای اهمیت می داند و می گوید عکس های آن می تواند ارزشمند باشد. او عکاسی از کتاب را با عکاسی از متفاوت کتاب تا حدودی متفاوت می داند و می گوید ما در نمایشگاه تصویر از رویدادهای پیشین نمایشگاه کتاب ۱۸ رویدادهای نمایشگاه داشته باشیم.

هدی اژدی دبیر تحریریه کتاب ۱۸ هم از دشواری هماهنگی بین خیرکاران، ساعت حضورشان و برنامه های نمایشگاه می گوید. بیشتر برنامه های خیرکاران ایجاد شود. علاوه بر آن باید این راهم در نظر گرفت که هر خیرنگار متناسب با شرایط هر برنامه انتخاب شود. مثلاً برای مضی برنامه متناسب است که خیرنگار مرد باشد چون ممکن است خیرکاران زن نتوانند گزارش تهیه کنند. اژدی نظم فغنی را لازمه هماهنگی خیرکاران می داند و می گوید: ما در کتاب ۱۸ پوشش خبری نمایشگاه و برنامه های آن و تهیه گزارش هایی از سوژه های نمایشگاه و آمدن نظر داریم. وی می گوید: کار ویژه نامه خبری نمایشگاه سخت است ولی خوب و دوست داشتی است. بخصوص ساعت ۲۰۵ صبح که به عنوان میادین می رویم، دوست داریم در خیابان های خلوت تهران قدم بزنیم. سه نفر کار حرفه جیتی و دو نفر کار تصحیح کتاب

یکی از خیرکاران کتاب ۱۸ درباره کار ویژه نامه نمایشگاه می گوید: ما باید تلاش کنیم تا همه رویدادهای نمایشگاه را پوشش خبری دهیم. بنابراین خیرکاران هر کدام بخش های مختلفی را پوشش می دهند. او که تجربه خیرنگاری کتاب دارد، معتقد است که ویژه نامه یک جشنواره و نمایشگاه باید تا حد امکان خبری باشد.

رحیمرضا ایک، سردبیر کتاب ۱۸ است. او معتقد است، مطالب آرشویی و یادداشت در خیرنامه داخلی استفاده نمی شود. ایک تجربه کتاب ۱۸ را طوری طرازی کرده تا تا با تعدد خیرکاران، اخبار هر روز نمایشگاه تهیه و منتشر شود. او معتقد است در مطالب یک خیرنامه مهم انتقال داده های خبری است و

جاذبه های تری که در روزنامه ها استفاده می شود در یک پوشتن به کار نمی آید.

ایک چنان به خبری بودن خیرنامه اعتقاد دارد که می گوید پوشتن خوب، پولتی است که نیم ساعت بعد آن را دور بیندازیم. برای همین می گوید تقریباً تمام پوشتن ادعا کنیم که هیچ اتفاق نمایشگاهی نمی افتد که خبر و گزارش آن در کتاب ۱۸ بیفتد.

ایک در ادامه اضافه می کند که این پوشتن ناشر و کتاب نیست که به معرفی کتاب می پردازد. بخش فضای کار هم این اجازه را نمی دهد به همه کتاب ها پرداخته شود. او را آگاهی خیرکاران پوشتن نمایشگاه درباره حوزه کتاب و نشر و نمایشگاه تأکید دارد و برای همین چند نفر از خیرکاران که با این حوزه آشنا هستند در کتاب ۱۸ فعالیت دارند اما خیرنگاری هم هستند که تجربه خیرنگاری کتاب نداشته اند. ایک معتقد است خیرنگاری کتاب هنوز تخصصی نشده و نگاه های خاصی به آن وجود دارد. او در مورد خیرنگاران کتاب

کتاب ۱۸ ویژه نامه خبری مجله همین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران است که هر روز در نمایشگاه توزیع می شود و اعلام مداران را از اخبار نمایشگاه مطلع کند. شماره اول کتاب ۱۸ با زیر دشت «دوباره اردیبهشت» در روز افتتاح نمایشگاه منتشر شد و آنچه با خبری و برنامه های مختلف این خیرنامه می بینیم، خبری بودن و نمایشگاهی بودن آن است. کتاب ۱۸ در ۱۶ صفحه رنگی که یک صفحه آن به مطالب انگلیسی و یک صفحه هم به مطالب عربی اختصاص دارد، منتشر شده است تا بتواند پاسخگوی نشران و مخاطبان عرب زبان و انگلیسی زبان هم باشد. هر روز یک گزارش تصویری موضوعی در دو صفحه وسط آن منتشر شده و عکاسان این خیرنامه هر روز با انتخاب موضوعی مثل آماده سازی غرفه ها، افتتاحیه نمایشگاه، استقبال از نمایشگاه، نماز، کودکان در نمایشگاه یک گزارش تصویری را آماده کرده اند. تعداد اخبار و گزارش های خبری درباره رویدادهایی که به نمایشگاه کتاب ارتباط دارد و ویژگی بارز این ویژه نامه است.

وقتی خیرنامه کتاب ۱۸ وارد می زیم، می بینیم که دست اندر کاران آن سعی داشته اند تا هر روز اخبار نمایشگاه را از گزارش نشست های ادبی و فرهنگی، گزارش از سوژه های مختلف نمایشگاه و درباره گروه های را با اهل فرهنگ و هنر تا مسوولان درباره نمایشگاه و کتاب برای مخاطبانشان آماده کنند. شماره اول ویژه نامه هم با تیتراژ عکس های معرف مطالب داخل آن است که این راهم می توان از مشخصه های یک خیرنامه دانست. سه مقاله های همه شماره های کتاب ۱۸ به موضوع نمایشگاه پرداخته اند اما هر کدام از زاویه ای آن را مورد بررسی قرار داده اند. به هر حال، کتاب ۱۸، ویژه نامه مجله همین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران هم در کنار سایر شیوه های اطلاع رسانی نمایشگاه سعی داشته تا تاثیر ما مثبت و دفتر ویژه نامه کتاب ۱۸ آماده ایم تا پشت صحنه آن را ببینیم. ساعت ۹ شب است. دفتر ویژه نامه شلوغ است. در تحریریه خیرکاران دور میز نشسته اند و مطلب می نویسند و در اتاقی دیگر حرفه جیتی و صفحه بندی انجام می شود.

ساعتی که کار نمایشگاه کتاب تمام می شود و بازدیدکنندگان که کتاب خریده اند یا نخریده اند، رفته اند تا در ترفیق شهر تهران به خانه هائشان بروند و عسکری بازدید از نمایشگاه را از تن به در کنند. اوج کار ویژه نامه است. خیرکاران در حال تنظیم گفت و گو و گزارش هستند.

رسانه

فرهنگ ۸ در ایام برپایی نمایشگاه کتاب منتشر شد

کشور، جوانان در سایه سینما کوتاه و جشنواره مطوعات و مقالات دینی، بحث و بررسی شده.

شماره چهارم (روزیکنش ۱۸ اردیبهشت) به مطالبی چون: هويت مستقل مطوعات، خانه های بزرگ یا دیوارهایی از جنس کتاب، سرعت بگیریم تا جا نمانیم، نگاهی به مطوعات محلی استان ما و چشم انداز فعالیت های قرآنی سازمان اوقاف و امور خیریه پرداخت.

شماره پنجم، (روز دوشنبه ۱۹ اردیبهشت) به مطالبی چون: گفت و گویی با مصطفی رحماندوست با موضوعیت کتاب کودکی، جنبه ای دیگر از فرهنگ، طرح ششگانه، دستاردها سینمای ایران، توسعه روزنامه نگاری برپایه پژوهش و پویایی در عرصه اندیشه و کتاب پرداخته است.

در شماره ششم (روز سه شنبه ۲۰ اردیبهشت) مطالبی چون: درخت ایران ریشه در آب خلیج فارس دارد، ابتکاری تازه برای حمایت از نویسندگان،

روزنامه ایران همزمان با برگزاری مجله همین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران و دوازدهمین نمایشگاه مطوعات اقدام به انتشار ویژه نامه ای به عنوان فرهنگ ۸ کرد.

در این ویژه نامه عملکرد بخش های مختلف دولت بویژه در حوزه فرهنگ در شکل و قالب گفت و گو، گزارش، نقد و نظر مطرح و بحث و بررسی شده. به عبارتی دیگر این ویژه نامه ها به نوعی عملکرد فرهنگی دولت در طول ۸ سال گذشته را نشان می دهد.

در این شماره این ویژه نامه که روز چهارشنبه ۲۲ اردیبهشت، همزمان با افتتاحیه نمایشگاه منتشر شد، مطالبی چون: سفران فرهنگی در تهران، میزان تحقق دینی ملی اهداف برنامه سوم در زمینه کتاب و کتابخوانی، عملکرد نظارتی مطوعات پس از دوم خرداد، توسعه فرهنگی استان ها و شاخص های رشد فرهنگی بحث و بررسی شد.

در شماره دوم (نمایشگاه ۱۵ اردیبهشت) مطالبی چون: صدور مجوز ۵۵ درصد نشریات دینی در ۷ سال، گفت و گو با فرهنگ برادری کرمانی، ۱۷ بار کتاب را ورق زدیم، توسعه فرهنگی از همه سو و ۳۳ راهبرد پژوهش بحث و بررسی شد.

شماره سوم (روز شنبه ۱۷ اردیبهشت) مطالبی چون: شهری با کوچ ه های بی از کتاب و روزنامه، نقد به منابع تخصصی دانش امروزان، جدی ترین تکنولوژان

فرهنگ و سیاست، کتاب های اربابی از بغداد تا صنعاء، کتابخانه ملی یک اثر ماندگار، مودبخت و بررسی قرار گرفت.

شماره هفتم (روز چهارشنبه ۲۱ اردیبهشت) به مطالبی چون: سطح کتابخوانی در کشور ما پایین نیست، توجه به اهل فرهنگ، حفظ میراث فرهنگی گنبدکشان، گنبدکشان، میوهی کتاب، محبت و دوستی با هیئت، توسعه نشر در استان ها، تعدادی از توسعه فرهنگی پیشگامی دولت و

شکست انحصار خبری و تبلیغی نمایشگاه قرآن یک سنت است، پرداخت، در شماره هشتم (روز پنجشنبه ۲۲ اردیبهشت) مطالبی چون: الحاق به کراسسیون حق مؤلف، سود یا زیان، فرهنگ و هزار دریچه آمار و اطلاعات، جهان مجازی جهان واقعی و مضامین با محمد مهدی خدیریان و ابوالقاسم ابرجی بحث شد.

در شماره نهم (روز شنبه ۲۳ اردیبهشت) مطالبی چون: فعالیت های مرکز هنرهای تجسمی در این چند سال، کرمانشاه، گهواره تمدن، دیروز، امروز، از گل آقا تا گل آقا و هفت سال فعالیت بنیاد آفرینش های فرهنگی هنری نیابوران بحث و بررسی شد.

دانش

آذر اسدی

برگ برگ تا گزارش کتاب

نمایشگاه نزدیک می شدیم استقبال بیشتر می شد. حتی اگر فکر کنیم همه کسانی که اینجا می آیند کتاب نمی خریدن باز این مساله که تعداد زیادی از مردم برای دیدن کتاب به اینجا می آیند، بسیار خوب است.

000

کتاب غرفه ۱۱ و ۱۰ ساختمان است که در طبقه دوم آن کارکنان ویژه نامه گزارش کتاب مستقر هستند. از کنار ستوران خلوت کنار ساختمان می گذرم، از پله های که با موکت طوسی پوشانده شده اند بالا می روم. موسیقی، آهنگ دوم، سمست چپ؛ پاسخ کسی است که از اسرغ تهیه کننده گان ویژه نامه گزارش را می گیرم.

آهنگ دوم سمست چپ وارد اتاق کوچکی می شوم. یک میز با شش صندلی پراکنده، رویه روی در ورودی است. سر میز دو کامپیوتر، عمود به هم گوشه سمست چپ اتاق گذاشته اند و سه صندلی آبی پلاستیکی برای مهمانان ناخوانده و خوانده.

حسن محمودی یکی از سردبیران ویژه نامه، مشغول ویرایش متن است. روی صندلی آبی رنگ می نشینم تا منتش تمام شود. روی دیوار روبه رو کاغذی زردانه و رویش نوشته اند: در نوشته رعایت شود، لفظاً افعال پیشوندی جدا نوشته شود مثل می گوید، از همزه استفاده شود، ای، به صورت جدا نوشته شود مثل، تشدید استفاده نشود. فراموش نشود، تشدید استفاده نشود.

شاید محمودی مشغول اصلاح همین نکته های نوشته شده روی کاغذ است.

محمودی که نقد کتاب هایش را در دوره گذشته روزنامه هفتشنبه می یاد دارم و اکنون در روزنامه شرق قلم می زند، نویسنده، وبلاگ، آدم و حوا نیز هست. وی درباره گزارش کتاب این گونه توضیح می دهد: اولین مساله ای که ما در تهیه این ویژه نامه به آن توجه کرده ایم، مسائل حوزه نشر و ناشران است. ما در این شماره ها بیشتر به مسائلی می پردازیم که دغدغه های ناشران است؛ دغدغه های مثل، بحث پخش و توزیع، در حالت کلی سعی می کنیم مشکلات ناشران در فرآیند نشر یک کتاب را از زمانی که به صورت یک کالا در می آید مطرح کنیم. در عین حال سعی کرده ایم مسائل مختلف را از نگاه پدیدآورنده، عرضه کننده و مصرف کننده بررسی کنیم و ارتباط این سه گروه و مشکلاتشان را بیان کنیم. با توجه به این سیاست کلی گفت و گوها و گزارش های که داریم در همین زمینه است.

محمودی بخش هایی که در ویژه نامه است به صورت جزئی تر شرح داده اما در نظر داریم در این شماره ها موضوعات زیر را بررسی کنیم: ارتباط ناشر با دولت، ارتباط اهل قلم با دولت، مساله یارانه دولت به ناشران که ما معتقدیم این یارانه باید قطع شود، قطع شدن یارانه باعث می شود وابستگی ناشران به دولت کم شود و ناشران بتوانند مستقل تر عمل کنند؛ وی در ادامه گفت: پارانه ای که دولت به ناشران اختصاص داده می توان در جاهای دیگر استفاده کرد.

بدون در نظر گرفتن اینکه چه کسی یا چه دستگاهی افعال کرده است، نتیجه عدم ورود بموقع کاغذ به کشور این شد که چند ماهی نفس های نشر کشور به شماره بگذرد. سال ها است که گروهی از ناشران و همچنین اتحادیه و تعاونی ناشران و کنفرانشان تهران با قاطعیت تمام، خواستار قطع یارانه و همچنین قطع دخالت دولت در امر واردات و توزیع کاغذ شده اند. این بخش، قسمتی از سرمقاله اولین شماره «گزارش کتاب» است که در سال پنجم انتشار آن به مناسبت نمایشگاه بین المللی کتاب تهران هر روز ویژه نامه منتشر می کند. سرمقاله اولین شماره «گزارش کتاب» در نمایشگاه هجدهم راسخ کایان، ملیر نشر چشمه و مدیر داخلی اتحادیه ناشران و کنفرانشان نوشته است. گزارش کتاب، نشریه داخلی اتحادیه ناشران ایران که مدتی بود منتشر نمی شد، ویژه نامه نمایشگاه خود را در ۱۲ صفحه چاپ می کند و سردبیران آن حسن محمودی و مهدی بزادی خرم هستند.

رئیس اتحادیه ناشران، داوود رمضان شیرازی درباره چاپ «گزارش کتاب» گفت: گزارش کتاب پنج سال است که منتشر می شود. گزارش کتاب، مجله ماهیانه اتحادیه ناشران و کنفرانشان است که مدتی است منتشر نمی شود. رمضان شیرازی درباره چاپ ویژه نامه این مجله توضیح داد: اتحادیه ناشران چهار سال است که در روزهای نمایشگاه ویژه نامه منتشر می کند. در این دوره نیز ما این مجله را منتشر کردیم. در هر شماره سرمقاله ای از یکی از ناشران یا نویسنده کار می کنیم.

رئیس اتحادیه ناشران در خصوص سیاست گذاری اصلی ویژه نامه گزارش کتاب اضافه کرد: این یک مساله بادهایی است که هر مجله و پوستی که گروه یا صنعت خاصی را منتشر می کند از منابع و هدف های آن حواس جمعیت کند.

وی در ادامه گفت: ارسال از سطح کیفی ویژه نامه رضایی و فکر می کنیم نسبت به ویژه نامه های سال های گذشته تغییر زیادی کرده است.

رئیس اتحادیه ناشران، همکار این اتحادیه و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را برای برپایی نمایشگاه ارسال این گونه بیان کرد: ما هیچ تضاد در برپایی نمایشگاه با وزارتخانه داشتیم. مخصوصاً در کار نمایشگاه که یک کار عمومی است و از پدیده های بزرگ فرهنگی کشور ما است همه سعی می کنند این حرکت به بهترین شکل انجام شود. اتحادیه ناشران و تعاونی ناشران چهار سال است که در برپایی نمایشگاه مشارکت دارند.

رمضان شیرازی درباره تعداد ناشران داخلی شرکت کننده در نمایشگاه گفت: ارسال ۸۸۸ ناشر داخلی در نمایشگاه شرکت کردند. ۱۱۰۰ ناشر به تهیه یک غرفه پرداختند و ۲۰۰ ناشر به صورت دویا سه تایی غرفه دارند.

وی در خصوص استقبال مردم از این رویداد فرهنگی اضافه کرد: ارسال مانند سال های گذشته استقبال خوبی از نمایشگاه شده است. هر چه به روزهای پایانی

مقاومت در نشریه گفت: ما سعی کردیم در خبرها، گزارش ها و عکس های که چاپ می کنیم مغز عمل جهت گیری داشته باشند. حالا این جهت گیری با یا نفع یک جریان است، یا به ضرر آن. ما در حد توانمان سعی کرده ایم نظرات مخالف هم را در ویژه نامه منعکس کنیم تا با ایجاد شدن چالش میان بحث ها، موضوع روشن شود. اما سعی کردیم عدالت را در مطرح کردن نظرات موافق و مخالف درباره یک موضوع را رعایت کنیم.

وی در ادامه گفت: در نمایشگاه نشست های مختلفی برگزار می شود اما ویژه نامه ما بیشتر نشست های را پوشش می دهد که در رابطه با ناشران است. نشست هایی که در حوزه های دغدغه های ناشران مانند یارانه کاغذ، وابستگی به دولت، سانسور ارشاد و کپی رایت تشکیل می شود.

مریم فشنندی از همکاران بخش تحریریه این ویژه نامه است و به عنوان دبیر سروس سرپا این ویژه نامه درباره فشار کاری روزهای نمایشگاه گفت: فشار کاری این روزها خیلی زیاد است. ولی همین فشار کاری باعث شریین شدن کار می شود. من کلاً کار خیر را دوست دارم. به علت تازه بودن و در لحظه بودن آن، غرفه کودکان مورد علاقه فشنندی است. برای من شور و اشتیاق مردم در نمایشگاه خیلی جالب است. مورد دیگری که برایم قابل توجه است این است که همیشه توجه مرا به خود جلب کرده غرفه کودکان است.

پدر و مادر هارای آوردن بچه ها به نمایشگاه با آنها همراهی می کنند. خیلی وقت ها دیدم بچه ها به زور پدر مادرها را وارد می کنند تا برایشان کتاب بخردند. البته نمایشگاه کتاب از جاهایی است که والدین برای خرید نکردن خیلی مقاومت نمی کنند. حتی کسانی که از نظر ظاهری می توان حدس کرد که از نظر متوسط به پایین جامعه هستند برای خرید کتاب های کودکانشان به نمایشگاه می آیند.

این روزنامه نگار با اشاره به شلوغی غرفه های دانشگاهی ادامه داد: شلوغ بودن بیش از حد غرفه های دانشگاهی همیشه برای من جالب است. من نمی توانم بفهمم چرا باید اینقدر این غرفه ها شلوغ باشند.

وقتی از فشنندی درباره کتاب هایی که در نمایشگاه خریده است می پرسیم می گوید هنوز فرصت نکردم که می خواهم در مورد یک موضوع خاص نظر خود را به صورت مقاله بنویسم.

مهدی میرمحمدی از دیگر خبرنگاران این ویژه نامه است. برای این خبرنگار بحث ناشران حرفه ای و

ملا برای توزیع کتاب در مناطق محروم و غنی کردن کتابخانه های مدارس می توان از این یارانه استفاده کرد. محمودی در خصوص دیگر مسائلی که در ویژه نامه مطرح می شود اضافه کرد: بحث کپی رایت از دیگر مسائلی است که ما آن را مطرح می کنیم. ناشران خواهان اعمال کپی رایت هستند. از دیگر مسائلی که عنوان می شود بحث بازار جهانی کتاب و چگونگی عرضه کتاب به بازار جهانی کتاب خواهد بود. تلاش ما این بود که حرف های ناشران را به صورت مکتوب منتشر کنیم.

این مستفاد می در خصوص دغدغه های ناشران بیان کرد: از دیگر مشکلات ناشران می توان به ناشران رزانت خوار اشاره کرد و از دیگر مشکلات ناشران که در نمایشگاه به وجود می آید بحث ناشران حرفه ای و غیر حرفه ای است. اگر ناشران حرفه ای در کنار هم قرار داشته باشند و ناشران غیر حرفه ای نیز در غرفه ای قرار برخی بازدید کنندگان مجبور نیستند برای این که کارهای چند ناشر حرفه ای را ببینند تمام غرفه ها را بگردند. اگر غرفه ها چرخشی بود این مشکل تا حدی حل می شد.

محمودی شمارگان ویژه نامه را هزار نسخه اعلام کرد. اما به نظر می رسد اعلام این رقم با افران همراه بوده است. بزادی خرم دیگر سردبیر ویژه نامه گزارش است و مطلب های او بیشتر به بررسی یک موضوع خاص در دوره های مختلف ادبیات می پردازد.

وی درباره انتشار این ویژه نامه گفت: قبل از شروع نمایشگاه جلسه ای با اتحادیه ناشران داشتیم. در آن جلسه درباره سیاست گذاری کلی ویژه نامه صحبت کردیم. البته آن جلسه یک جلسه مشاوره ای بود. بعداً آقای محمودی، رئیس کلی مطاب را مشخص کردیم.

تلاش کردیم مطالب یک طرفه نباشد. سعی کردیم همه گونه نظر و عقیده را مطرح کنیم و از افراد مختلف با نظرات و عقیده های مخالف هم، مطلب و عکس را بگیریم. اما هدف کلی ما مطرح کردن مسائل ناشران است. ولی از منظر های متفاوت مطرح کردن بحث های مانند خصوصی شدن نشرها، ناشران اصلی و مسائل اتحادیه ناشران.

وی در خصوص سرمقاله های نشریه توضیح داد: سر مقاله را خودمان به ناشران سفارش می دهیم. موضوع سرمقاله نیز به طور کامل به عهده ناشر نیست. ما با تخصص هر ناشر و شناختی که از او داریم، از آنها می خواهیم در مورد یک موضوع خاص نظر خود را به صورت مقاله بنویسند.

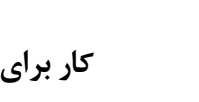
بزادی خرم با اشاره به مطرح کردن سوالات

کتاب ۲۲ قم

بیست و دومین شماره کتاب قم به بهانه برگزاری هجدهمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران در اردیبهشت ماه جاری منتشر شد. در این ویژه نامه علاوه بر صفحات اختصاصی از نمایشگاه، به نقل و ترجمه کتاب تهران، گزارشی از کتاب اصول و فنون پژوهش آمده است. در یادداشت اول صفحه به نقد توجه شده است. لایه لای صفحات گفت و گوهایی کوتاه یا آیت الله حسین زاده آملی، آیت الله جعفر سبحانی و منتشر شده است. گفتگوهایی مفصل با جلال اسلام و سیدمحمد زردا دربار، عیادت عینی و لیدر امروز، عبدالرحیم موکبی درباره نوشتن «دکتر نجف لنگرانی بیرون دین و زندگی سیاسی»، چالش برآمده عرفی و آلفه است.

کتاب قم در ۲۲ صفحه همراه با صفحات ویژه به زبان های عربی و انگلیسی منتشر شده است.

شماره ۲۲۳ شنبه ۲۳ اردیبهشت ۱۳۸۲ ۱۶

سال فعالیت‌های فرهنگی هنری کودکان و نوجوانان نمایشگاه کتاب، در کنار در شمالی سالن ۳۸ پانوی کودکان و نوجوانانی بود که پس از خرید کتاب خشکی خود را در کارگاههای قصه گوئی، قصه نویسی دیدار با نویسندگان و شاعران کودک و نوجوان نقاشی و کولاژ و... از تن به در می‌گرفتند.

این سالن که در واقع یک جادر سرپوشیده بود با مدیریت علی حاجی عبداللّی مدیر آموزش و پرورش منطقه ۱۲ تهران و مدیریت اجرایی فرزانه بنی هاشم‌زاد پانوی کودکان بازدیدکننده بود با بنی هاشم‌زاد کارشناس ارتباطات با ۱۰سال سابقه کار در حوزه‌های نمایشگاهی‌گفت‌وگویی کرناهی داشتیم که می‌خوایدیم

در سالن فعالیت‌های فرهنگی هنری چه فعالیت‌هایی انجام شد؟
اینجا یک مجموعه کارگاهی داشتیم که بپایری بچه‌های بازدیدکننده بود کارگاشی، نقاشی، کار گاه سفال، کار گاه کولاژ، وسایقه قصه نویسی، قصه‌های ناتمام، سالیقه چهل‌نویسی، بازی‌های خنجر فارسی و... در ضمن اینکه برنامه‌های نشست با نویسندگان مطرح کودک و نوجوان را هم داشتیم.

در کارگاه قصه گوئی، بچه‌ها چه می‌گرفتند؟
این کارگاه از دو بخش تشکیل شده بود: در یک بخش مربیان برای بچه‌ها قصه می‌خواندند و در بخش دیگر سالیقه قصه نویسی برگزار می‌شد. در بخش دیدار با نویسندگان هم نویسندگان و شاعران کودک و نوجوان برای بچه‌ها قصه و شعر می‌خواندند با آنها درباره کتاب‌ها و مسائل اجتماعی گفت‌ وگو می‌کردند.

برای معرفی این بخش، تبلیغی هم در سطح نمایشگاه انجام شد؟

خیر، اصلا در بولتن و نقشه نمایشگاه سالن جنسی وجود نداشت و اطلاع‌رسانی درستی درباره آن انجام نشد.

استقبال بچه‌ها از این سالن چطور بود؟
به جز بازدیدکننده، عمومی هم گذری حداقل در بخش کارگاه‌ها هر روز حدود ۳۰۰۰۰ کودک و نوجوان را پوشش دادیم.

آماری در این باره گرفته شد؟

فرشیدشعیمی

از غره یک ناشر شهرستانی که بیرون آمدم، فرشید شعیمی را مغالگو کردم. او که همیشه از حرف زدن گریزان بود، با کیف برزنی و موهای بلند هیشگی، آب میوه به دست به تابلوهای غره‌ها نگاه می‌کرد.
ویک افسانه (نشانات تربیت) که مجموعه یک درخت و چهار کاغذ (محراب قلب) در نمایشگاه حضور داشت. او درباره آثار در دست کار خود می‌گوید: کتاب درزیانه نوشته جمال الدین اکرمی را برای نشر شاپور در دست دارم که کتاب برای نوجوانان است. وقتی می‌رسم یک منتر می‌شود، با خنده‌ای حاکی از شرمندگی می‌گوید: فکر می‌کنم این کتاب یک سال و نیم است که دست من مانده و کار آن خیلی طول کشیده، از این بابت هم خیلی شرمندۀ آقای اکرمی و ناشر هستم اما چه کنم؟ وقتی می‌خواهم کار را یک خورده با حال و هوای تازه پیش ببرم خیلی وقت می‌برد. وقتی بالاخره او را رها کردم، توانست با خیال راحت آب میوه‌اش را بنوشد؟

مصطفی رحمان‌نویست

شاعر آثار در سالن فعالیت‌های فرهنگی هنری کودکان و نوجوانان نزدیک در شمالی ۳۸ پیدا کردم که مثل همیشه در حال حرف زدن می‌خندند، مرا که صحنیتان را قطع کرد و جواب سالیام را داد. پرسیدم: کار تازه‌ای دارید، و منطبق به خودکمر منتظر ایستادم؟ گفت: معاصرا تا گفتیم برای ستون بر و بچه‌هاست. کیف آشنایش را روی شانه جیبا کرد و گفت: اسمال در نمایشگاه ۳ جلد از کتاب‌های قصه‌های ضرب المثل‌ها، و داشتیم که با تصویرگری روبه‌حالف توسط انتشارات محراب قلب چاپ شد. «گل و جای و خواستگاری» هم هست که توسط نشر پنجره منتشر شده است.

او دو کتاب بازی با انگشتان را هم در این نمایشگاه ارائه کرده، اولی «بازی با انگشت‌ها» (شعرهایی برای بازی کودکان) بود که با تصویرگری هاله لادن در انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان منتشر شد و دومی با عنوان «بازی‌های پنج انگشت» که از سری «شعرهای خواندنی، شعرهای شنیدنی» انتشارات مدرسه بود و تصویرگری آن را

مربیان هر بخش برستای حجم وسایل مصرفی آماری دارند، ضمن اینکه هر بخش تا حدودی آمار شرکت‌کنندگان را می‌گیرد. در مورد بازدیدکنندگان هم باید بگویم که این بخش و همچنین سالن ۳۸ در بخش استقرار کتاب‌های خارجی گیر افتاد و چون از ساعت ۷ به پد همه سالن‌های اطراف ما تعطیل می‌شد، در سطح بازدید اثر می‌گذاشت. ولی با این حال با

در سالن جانبی بچه‌ها خیلی وقت‌ها با موضوعات آزاد نقاشی‌هایی می‌کشیدندو تعبیرهای آنها تقریر زیبا بودکه آدم متحیرمی‌شد

استقبال زیادی مواجه بودیم و حجم وسایل مصرفی ما بیش از پیش‌بینی‌های اولیه بود.

هرزته‌های این کارگاه‌ها چطور نامین شد؟

مرفصل‌های هرزته‌ای در قالب قراردادی که با مجری نمایشگاه بسته شده، به سنات نمایشگاه اعلام شده و آنها هم برحسب مصوبات، سقف هزینه‌های مواد مصرفی، اکو و تیزوهای انسانی را تعیین کردند. وضعیت این سالن را چطور ارزیابی می‌کنید؟ اسمال گمی چهار کمبود امکانات شدیم. به نظر من اسمال در مجموع نسبت به بخش کودک و نوجوان

گفت‌وگو با فرزانه بنی هاشم‌نژاد مدیر اجرایی سالن فعالیت‌های فرهنگی کودکان و نوجوانان

کار برای کودکان و نوجوانان اقناع‌کننده است

سال فعالیت‌های فرهنگی هنری کودکان و نوجوانان نمایشگاه کتاب، در کنار در شمالی سالن ۳۸ پانوی کودکان و نوجوانانی بود که پس از خرید کتاب خشکی خود را در کارگاههای قصه گوئی، قصه نویسی دیدار با نویسندگان و شاعران کودک و نوجوان نقاشی و کولاژ و... از تن به در می‌گرفتند.

این سالن که در واقع یک جادر سرپوشیده بود با مدیریت علی حاجی عبداللّی مدیر آموزش و پرورش منطقه ۱۲ تهران و مدیریت اجرایی فرزانه بنی هاشم‌زاد پانوی کودکان بازدیدکننده بود با بنی هاشم‌زاد کارشناس ارتباطات با ۱۰سال سابقه کار در حوزه‌های نمایشگاهی‌گفت‌وگویی کرناهی داشتیم که می‌خوایدیم

در سالن فعالیت‌های فرهنگی هنری چه فعالیت‌هایی انجام شد؟
اینجا یک مجموعه کارگاهی داشتیم که بپایری بچه‌های بازدیدکننده بود کارگاشی، نقاشی، کار گاه سفال، کار گاه کولاژ، وسایقه قصه نویسی، قصه‌های ناتمام، سالیقه چهل‌نویسی، بازی‌های خنجر فارسی و... در ضمن اینکه برنامه‌های نشست با نویسندگان مطرح کودک و نوجوان را هم داشتیم.

در کارگاه قصه گوئی، بچه‌ها چه می‌گرفتند؟
این کارگاه از دو بخش تشکیل شده بود: در یک بخش مربیان برای بچه‌ها قصه می‌خواندند و در بخش دیگر سالیقه قصه نویسی برگزار می‌شد. در بخش دیدار با نویسندگان هم نویسندگان و شاعران کودک و نوجوان برای بچه‌ها قصه و شعر می‌خواندند با آنها درباره کتاب‌ها و مسائل اجتماعی گفت‌ وگو می‌کردند.

برای معرفی این بخش، تبلیغی هم در سطح نمایشگاه انجام شد؟

خیر، اصلا در بولتن و نقشه نمایشگاه سالن جنسی وجود نداشت و اطلاع‌رسانی درستی درباره آن انجام نشد.

استقبال بچه‌ها از این سالن چطور بود؟
به جز بازدیدکننده، عمومی هم گذری حداقل در بخش کارگاه‌ها هر روز حدود ۳۰۰۰۰ کودک و نوجوان را پوشش دادیم.

آماری در این باره گرفته شد؟

کم‌مهری شد. فکر می‌کنم اصلا مناسب نبود که بخش فعالیت‌های جنسی در یک سالن سوله‌ای مستقر شود. در روزهای اول نمایشگاه هر وقت باران آمده از سقف آب راه افتاد. این فضا برای کودک و نوجوان مناسب نیست. خراست نمایشگاه به ما اعلام کرد که هر وقت باران آمد بچه‌ها را از سالن بیرون ببرید. یعنی اینجا تا این حد هم ایمنی نداشت.

در مورد امکانات هم باید بگویم که از روز افتتاحیه تا روزهای آخر نمایشگاه هنوز هم داشتیم وسیله می‌آوردیم؛ میز، صندلی، پایل، اکو... حتی یک جابو می‌کنم به رزم آهنیتی که مسوولان در نمایشگاه برای بخش جنسی قائل هستند، به لحاظ اجرایی خیلی به این بخش توجه نشد.

اگر این فعالیت‌ها را در یک محیط سرسسته انجام می‌دادید، بهتر نبود؟

به نظر من در آن صورت حداقل‌هایی وجود داشت. حداقلش این بود که سالن کودک و نوجوان از ضرب‌های ایمنی بالایی برخوردار بود اما به هر حال اسمال حجم بازدیدهای مدرسه‌ای که شده که عادت آن را باید در نزدیک بودن فضای امکانات جست وجو کرد. ضمن اینکه در فضای امکانات جست وجو فعالیت‌های سالن فعالیت‌های جنسی با آموزش و پرورش در حوزه اطلاع‌رسانی همکاری‌هایی انجام می‌شد که اسمال کمرنگ کرد.

فردوس حاجیان و بچه‌های غره‌اش روی زمین چهارزانو نشسته بودند و ناگهانی می‌خودند، با خودم فکر کردم بهتر است وقت دیگری برگردم. دو سه ساعت بعد که برگشتم، از ازدحام جلو غره دستگیرم شد که عوف‌فردوس ایستاد. لحظاتی محو‌نشامای شور و شوق کودکان دبستانی شدم که گرد او حلقه زده بودند. هر یک کتابی در دست داشتند و می‌خواستند عوف‌فردوس آن‌را برایشان امضا کند. (به قدری با بچه‌ها احاحث و صمیمی بود که آدم حظ می‌کرد)

از دختر کوچکی پرسیدم: ایستاد چیه؟ مادرش جواب داد: نگین. به دست عمو فردوس نگاه کردم، نوشته: نگین جان. از نقاشی خوشگلی که برابیم کشیدی، دستگیرم.

در طول غره شهرک الفبا با خوشرویی جوابم را داد: در حالی که همچنان به کار امضا کردن ادامه می‌داد، گفت: یک دوره کتاب معرفی مشاغل در دست کار دارم که بچه‌های پیش دبستانی را با شغل‌های مختلف آشنا می‌کند و می‌گردد نسبت به شغل‌های مختلف در آنها ایجاد علاقه کند.

مجموعه دیگری هم هست. عوف‌فردوس درباره گفت: ۳ جلد از دوره کتاب‌های املا می‌سازان نوشته‌ام که برای بچه‌های اول، دوم و سوم دبستان است و جلدهای بعدی آن هم در آینده منتشر خواهد شد. او گفت: این غره برای من به ما داده شد که سود حاصل از فروش آن به نفع کودکان بی‌سربست باشد. پرسیدم: نشر آثار یان خودتان شدید؟ می‌گوید: ناشران مختلفی هستند که با مؤسسه فرهنگی هنری شهرک الفبا همکاری می‌کنند. این مؤسسه در سال ۷۴ به صورت اتانل فکر و برنامه‌ریزی فعالیت خود را شروع کرده و اولان نزدیک به یک‌سال است که شروع به تولید کتاب کرده‌ام.

بخش عمده آسانسارم این مؤسسه بر دستگیری از کودکان بی‌سربست تأکید می‌کند. عوف‌فردوس را به بچه‌ها واگذاشتم و آنها هم حتماً از اینکه این موی دماغ میکروفون به دست، دست از سر عمویشان برداشته نفس راحتی می‌کشند؟

شماره ۲۳۳ خنجر ۲۲ اردیبهشت ۱۳۸۲ ۱۹

اخبار نمایشگاه

در هفته‌ای که گذشت بهترین واقعه فرهنگی کشور را پشت سر گذاشتیم. برگزاری هجدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب یازدهم و سیمین در جامعه دانش و رسانه‌های مختلف نیز برای پوشش اخبار نمایشگاه تلاش بسیار کردند. کتاب هفته هم بر آن بوده است تا با پیگیری این اخبار از حوزه‌ها و منابع مختلف خبری آنها را پوشش دهد. نشست‌ها و برنامه‌هایی که در سال‌های مختلف برگزار شده است بخش اعظم این اخبار را تشکیل می‌دهد. در زیر این اخبار ابتدا براساس طبقه‌بندی سال‌ها و در ادامه اخبار دیگری به نقل از روزنامه‌ها و سایت‌های خبری می‌آید:

سرای اهل قلم
اسامی نیز همانند سال‌های قبل سرای اهل قلم قلم برپا شده بود. در این سرایش از ۲۰ نشست تخصصی در حوزه‌های مختلف برگزار شد که مورد استقبال فراوان قرار گرفت.

روژ اول، چهارم اردیبهشت
در اولین روز از برپایی نمایشگاه، سرای اهل قلم مزینان سه برنامه بود.

نشست از ساعت ۱۳:۱۳ تا ۱۷ برنامه دیدار با اهل قلم برگزار شد. علی‌اکبر شرف‌صافی، فیاض‌محمد، محمدعلی ابراهیم‌نژاد، سعید فتح‌الله مجتبیایی، رضا سیدحسین، علی‌رضا و احمد شمس‌الدین در برنامه حضور داشتند.

نشست دوم که ساعت ۱۷ برگزار شد به بررسی مشکلات و چینه ادبیات معاصر فارسی به زبان فلسطینی پرداخت، خانم آنکارا و اسکات، استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه کراکوف لهستان در این نشست سخنرانی کرد.

سومین و آخرین نشست روز اول به نقد و بررسی «درسه نظریه و نقد ادبی» اختصاص داشت که با حضور دکتر حسین پاینده و فتح‌الله بی‌نیاز برگزار شد.

روژ دوم، پانزدهم اردیبهشت
در این روز از ساعت ۱۰:۳۰ کتاب «لبلی نام تمام دختران ایران زمین» نوشته عرفان نظرازه‌ای با حضور سیدعلی محمد زینعی و آنا مسالچی برگزار شد.

ساعت ۱۳:۳۰ نیز «میراث مشترک ایران و تاجیکستان» با حضور جمعی از نویسندگان تاجیک برگزار شد.

«بررسی هنر مردم پسته در آثار مکتوب دهه ۸۰» نیز عنوان نشست بود که ساعت ۱۴:۳۰ با حضور دکتر اعظم رادبور، استاد جامعه‌شناسی هنر دانشگاه علوم اجتماعی دانشگاه تهران، دکتر محمدحسن احمدی، استاد دانشگاه هنر و دکتر شهاب‌الدین عادل استاد دانشگاه سینما و تئاتر دانشگاه هنر برگزار شد.

ساعت ۱۷ نیز با حضور فتح‌الله مجتبیایی، امان‌الله قریشی، محمد تقی راشد، محمدرضا مهدی و مهرداد میرفخرایی علی‌گرایین به کتب اساطیری در میان نسل جوان بررسی شد.

نشست زبان در کتب نمایشی هم با حضور دکتر فرهاد نظرازه، دکتر محمدرضا عسکری و منصور ابراهیمی که در ساعت ۱۹:۳۰ برگزار شد، آخرین نشست سرای اهل قلم بود. روز دوم برنامه نمایشگاه بود.

روژ سوم، شانزدهم اردیبهشت
اولین نشست این روز سرای اهل قلم به نقد و بررسی کتاب «نه‌تو» و «خند» نوشته هوشنگ برادی کرمانی اختصاص داشت که ساعت ۱۰:۳۰ با حضور مهروش پهلوری، مصدوره کشایی و خودمرادی کرمانی برگزار شد.

ساعت ۱۴:۳۰ هم با حضور مهرداد قیومی و عبدالحمید لاله در سرای اهل قلم نشست «بررسی کتاب‌های هنرهای تجسمی» برگزار شد. «بررسی هنرمند روش‌های نقد هنر» هم عنوان نشست بعدی بود که ساعت ۱۶ با حضور دکتر حسین یلخاری استاد تاریخ هنر، دکتر نایبه ایمانی استاد معماری، مهرداد احمدیان و علی‌یانی برگزار شد.

فرزان سجودی، دکتر علی عباسی، دکتر فرهاد ساسانی، دکتر حیدررضا شعیری و دکتر امیرعلی نجومیان هم ساعت ۱۷:۳۰ به بررسی «نشانه‌شناسی در کتب هنری»

پرداختند.

آخرین نشست سومین روز سرای اهل قلم هم به مراسم بزرگداشت استاد جلال‌الدین اشراقی اختصاص داشت که با سخنرانی دکتر علام‌حسین ابراهیمی دبانی، دکتر اسماعیل‌زاده، دکتر مصطفی بروجرودی و دکتر حسن لاعونی همراه بود.

روژ چهارم، هفدهم اردیبهشت
شنبه، هفدهم اردیبهشت چهارم نشست در سرای اهل قلم برگزار شد. نشست کتاب اقدام بازمه، اثر سوسن طاق‌پس با حضور سیدمهدی یوسفی و نوزنده جانی ساعت ۱۰:۳۰ مورد نقد و بررسی قرار گرفت.

دکتر نعمت‌الله فاضلی، استاد دانشگاه علامه طباطبائی هم ساعت ۱۳:۳۰ با موضوع «آسیب‌شناسی فضای نقد در جامعه علمی ایران» به ایراد سخنرانی پرداخت.

ساعت ۱۵:۳۰ هم احمد مزوی، حسن اوتنه، اکبر ثروت و محمدحسین ساکت به بررسی میراث مشترک ایران و شبه‌قاره هند پرداختند. مرتضی شفیعی شکتیب، زابین فرهنگ ایران در هند نیز در این نشست حضور یافته بود.

آخرین برنامه هم به بزرگداشت مهرداد اوستا اختصاص داشت که ساعت ۱۷:۳۰ برگزار شد. قیصر امین پور، شقایق آگاسازی، مهیلا محمودی، محمدرضا محمدی‌نگین، ساعد باقری، فاطمه راگهی و محمدرضا عودالملکان نیز در این نشست به سخنرانی پرداختند.

روژ پنجم، هجدهم اردیبهشت
برنامه نخست سرای اهل قلم در این روز برگزاری همایش پاسداری اهل قلم بود که از ساعت ۱۳:۱۰ تا ۱۷ برگزار شد. در این همایش که احمد مسجدجامعی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز حضور داشت از سردار

رحیم صفوری به خاطر تألیف پنج جلد از مجموعه جغرافیای نظامی ایران تقدیر و تجلیل شد.

در نشست دوم نیز که در ساعت ۱۳ برگزار شد فتح‌الله کشاورز و دکتر نظرازه‌ای به بررسی استاد ملی

پرداختند. ساعت ۱۴:۳۰ نیز فرهاد تیمورزاده، حسین داوودی و محسن ارجمند کتب پژوهشی را مورد بحث و بررسی قرار دادند.

دکتر پیرش شکرخواه، دکتر عباس حری و مهرداد پورممتاز هم ساعت ۱۷ به بررسی تأثیر اینترنت در نشر کتاب پرداختند.

آسیب‌شناسی ادبیات داستانی دهه هفتاد هم ساعت ۱۹:۳۰ با حضور حسین میرعباسی، عباس یزانی، محمدرضا گوردی و فتح‌الله بی‌نیاز برگزار شد.

روژ ششم، نوزدهم اردیبهشت
اولین نشست روز ششم با عنوان «چگونه خواننده فعال بسازیم» ساعت ۱۰:۳۰ با حضور محمدعلی شادمانی، مقدر سلاری و دکتر زهرا یازگان برگزار شد. نشست دو بانوان در عرصه تحقیق و پژوهش،

دویمین شماره نشریه «گلستان قرآن» در ساعت ۱۰:۳۰ برگزار شد. ساعت ۱۳ با حضور محمدجواد مقفّر، جلیل ساکرازه، منصور نیای و جولیان اوتاران برگزیده سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور تقدیر شد.

و اما سومین و مهم‌ترین نشست این روز به بزرگداشت «تئاتر ابراهیمی» اختصاص داشت. هدیه شریفی، کشور تقی و شهرام اقبال زاده برپاکنده این بزرگداشت بودند.

ادامه نشست‌ها با بررسی و نقد جشنواره کتاب کودک و نوجوان کرمان دنبال شد. محمدعلی شاعری، مجید جعفری اقدام، مصطفی حجاب‌دست و سیدعلی کاشفی از ساعت ۱۷:۳۰ تا ۱۸:۳۰ به بیان نظرات خود در این باره پرداختند.

سومین نشست به مراسم بزرگداشت «احمد گلپویی» اختصاص داشت که به همت نجیب‌الدین اهری، محمدحسین ساکت و سیدمحمدعلی احمدی «معنی» این نویسنده رومانی شد.

در آخرین نشست این روز محمدرضا درویشی، ساسان فاطمی، هومان اسعدی، رامین صدیقی و سیدابوالحسن مختابا به بررسی هشت‌ساله کتاب‌های موسیقی در ایران پرداختند.

روژ هفتم، بیستم اردیبهشت
در نهمین روز از برنامه سرای اهل قلم پنج نشست برگزار شد. در اولین نشست خبری با ناصر باهر و مرتضی دانشمند به بررسی ادبیات کودک و نوجوان پرداختند.

در ادامه در ساعت ۱۰:۳۰ فرزاد ادیبی، رضا عبدیینی و بیژن صفوری به بررسی «گرافیک کتاب» پرداختند. بررسی انتشار هشت‌ساله کتاب‌های سیمایی در ایران نیز موضوع نشست بعدی بود که در آن سعید اوحدی، شاپور عطیمی و احمد امیراحسان به سخنرانی پرداختند.

برنامه پنجم هم به آسیب‌شناسی ترجمه متون نمایشی در ایران اختصاص داشت که با حضور درویش مؤذیان و علی‌اکبر علویان برگزار شد.

آخرین نشست نهمین روز نمایشگاه هم از کتابداران نمونه کتابخانه‌های مساجد کشور تجلیل شد. محمدرضا حشمتی و ابوالفضل هاشمی در این رابطه به ایراد سخنرانی پرداختند.

روژ دهم، بیست و سوم اردیبهشت
در ابتدا از نویسندگان و پژوهشگران عرصه ایثار و شهادت تجلیل شد. ساعت ۱۲:۳۰ هم مهرداد هاشمی طابوسیول خادم در نشست بیست و بیستم و سوسن طاق‌پس با «اورزش و فرهنگ» پرداختند.

ساعت ۱۷ هم دکتر تقی آزاد ارمکی و دکتر

نام داشت که دکتر منیره نوح، رئیس شورای فرهنگی اجتماعی زنان و دکتر ملوک السادات حسینی پنهانی، رئیس کمیته پژوهش شورای زنان در آن به سخنرانی پرداختند.

ساعت ۱۵:۳۰ هم نشست برگزار شد. دکتر عطالله حسینی و دکتر محمد تقی امینی، دکتر ترغی سجاتی و دکتر منصور صفت‌گل به بررسی میراث مشترک ایران و عثمانی پرداختند. این نشست به همت مرکز نشر میراث مکتوب برگزار شده بود.

کتاب «انسان‌شناسی شهری» نوشته دکتر ناصر فکوهی هم در ساعت ۱۷ با حضور مؤلف و حسین سلطان‌زاده، مدرس معماری و شهرسازی مورد نقد و بررسی قرار گرفت.

در آخرین نشست این روز دکتر ناصر قربانیا و دکتر مهدی محقق داماد به بررسی انتشار هشت‌ساله کتاب‌های حقوق در ایران پرداختند.

روژ یازدهم، بیست و چهارم اردیبهشت
بیستم اردیبهشت سرای اهل قلم شاهد برگزاری پنج نشست بود.

در ابتدا ساعت ۱۰:۳۰ حسین شیخ‌الاسلامی و مهرداد زمانی به بررسی و نقد کتاب «دورخیزه گرانده» نوشته شهرام رجب زاده پرداختند.

برنامه بعدی سرای اهل قلم به اهداف جایزه سابقه قصه‌نویسی به نویسندگان جوان اختصاص داشت. در این مسابقه که با همکاری شرکت انتشارات علمی و فرهنگی و سازمان ملی جوانان برگزار شد از میان ۹۵۶ اثرانه شده ۱۴ اثر به عنوان برتر شناخته شد که خلافت

این آثار جایزه‌ها و از دست‌محمدعلی شاعری، رئیس هجدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، بهروز صحابه مدد انتشارات علمی و فرهنگی و مصدق‌تقی زاده نویسنده و مترجم دریافت کردند.

در نشست سوم که ساعت ۱۴:۳۰ با حضور دکتر رحیمی‌نیک، دکتر افرانی و دکتر میرحسینی برگزار شد، کتاب بومی‌سازی مدیریت مورد نقد و بررسی قرار گرفت.

هنر جامعه فراگف و جامعه شعری در کتب دانشگاهی، عنوان چهارمین نشست این روز بود که ساعت ۱۷ با حضور دکتر ناصر فکوهی، دکتر فرزان سجودی و محمدحسین پایلان فراخی برگزار شد.

آخرین نشست هم به بررسی کتب برگزیده کودک و نوجوان در کتاب سال جمهوری اسلامی ایران اختصاص داشت که با حضور حسین فتاحی، مصطفی رحمان‌دوست، منوچهر مشیری و علیرضا مهدوی از ساعت ۱۹:۳۰ تا ۲۱ برگزار شد.

روژ هجدهم، بیستم اردیبهشت
سرای اهل قلم در هفتمین روز از نمایشگاه شش اولین نشست جشنی بود که به مناسبت انتشار

محمدعلی‌لویان کتاب جامعه‌شناسی جامعه‌شناسی را مود نقد و بررسی قرار دادند. در آخرین نشست هم‌محدثلی‌شامی به همراه اوزار بای، حسن لوتشه و علیرضا قزوه، کتاب میراث مشترک منقذ آگو را مورد نقد و بررسی قرار دادند.

روز یادهم، بیست و چهارم اردیبهشت در آخرین روزهای نمایشگاه انجمن‌ارسم اختتامیه برگزار می‌شود و شماری نشست خواریم داشت که در شماره آینده به آنها می‌پردازیم.

در کنار برپایی نمایشگاه سالن بزودی نیز با نام سالن باوی آب و آفتاب راه اندازی شده بود. مؤسسه باثان قرآن پژوه در این سالن ۱۵۰۰ عنوان کتاب دربارهٔ حضرت زهر(علی) به نمایش گذاشته بود، دو مسابقه نیز در این سالن برگزار شد یکی مسابقه خلاصه‌نویسی کتاب و دیگری مسابقه نامه به بهترین مادر دنیا. از دیگر برنامه‌های این سالن نمایش آثار تجسمی باتوان با موضوع حضرت فاطمه زهرا(علی) بود.

در طول برپایی نمایشگاه، چندین نشست تخصصی نیز در این سالن برگزار شد که شرح آن در روز می آید. در نخستین نشست که در دومین روز نمایشگاه برگزار شد، سیدمحمدباقر موسوی به عنوان نماینده آیت الله سیدمحمدباقر موسوی و اسماعیل انصاری زنجانی به معرفی مجموعه‌های الکتروا و الیوموسوعه الکتریی در فاطمه الزهرا پرداختند. در شانزدهم اردیبهشت یعنی در سومین روز برپایی نمایشگاه دکتر احمد عبدالدی و محمدعلی مهدوی‌زاد به معرفی منابع مستند و معتبر علمی پیرامون موضوع حضرت زهرا پرداختند. شهیر منصوری و فاطمه پانجام‌پور به بحث در مورد دیدان هنری از سیره حضرت زهرا پرداختند.

در پنجمین روز هم‌محدثلی ازبای با موضوع نگاه قرآن به مقام حضرت زهر(علی) به ایراد سخنرایی پرداخت.

روز ششم نیز دو برنامه در سالن باوی آب و آفتاب برگزار شد. نخست در ساعت ۱۱ فیروزه گل

محمدلی، مصورگر در این سالن حضور پیدا کرده و سپس در ساعت ۱۸ شعر عمر ربیع، برزوان همدان با اجرای تزیی‌زای برگزار شد و علی موسوی گزردوی، عبدالعاجز، کاکلی، پرویز نیگی حبیب آبادی، حسین اسرافیلی، مرتضی امیری، مژان ارژن، علیرضا قزوه و محمدجواد محبت به شعرخوانی پرداختند.

سالن کتاب **تولید علم و نبیشت نرم افزاری** در سالن کتاب و نهفت نرم افزاری، نیز چندین برنامه برگزار شد. حضور کانون‌های فرهنگی مساجد و برگزاری چندین نشست و برپایی نمایشگاهی از کتاب‌های مرتبط با موضوع نشست‌ها از جمله این سالن در اولون روزهای نمایشگاه میزبان نشست «مخالفت و فرهنگ» بود که با حضور شاپور اسفند، محمدحسین قلعی‌زاد، مقصدو فرسانخواه و علی پاپا برگزار شد.

یازدهم اردیبهشت هم با حضور آقای پورممتاز جایگاه زبان فارسی در هفت‌ساز علمی بررسی شد. روز سوم دکتر علنجی به سخنرانی دربارهٔ مطوعات و نهفت نرم افزاری پرداخت. «کتاب، مالکیت فکری و خلاقیت» هم عنوان نشست روز بعدی بود که با حضور محبت الاسلام دکتر نسیمی برگزار شد. سیدکاظم اشفاقان و ونوی هم در روز پنجم به بررسی جایگاه کتاب نشر در نهفت نرم‌افزاری پرداخت. سالن کتاب، تولید علم و نهفت نرم‌افزاری در ششمین روز از برپایی نمایشگاه میزبان نشست «تبع فرهنگی و مخابرات» بود که با حضور سیدعلی مرتضویان برگزار شد. در بیستم اردیبهشت هم دو نشست دیگر در این سالن برگزار شد. نخست در ساعت ۱۵ دکتر کاظمی با موضوع «میزهای علمی در سلول‌های بنیادی» به ایراد سخنرانی پرداخت و سپس در ساعت ۱۸ نشست بیستام، فیلم و جهانی شدن، برگزار شد.

در روز هشتم هم مهندس صنعتی با موضوع

کتاب‌های الکترونیکی، ویژگی‌ها و امکانات و فرصت‌های جدید به سخنرایی پرداخت.

حجت الاسلام دکتر سجستانی هم در روز نهم به بررسی خلافت در حوزهٔ الهی‌شنهٔ دینی پرداخت و بلاخره در آخرین روز هم نشست تولیدنرم افزاری در حوزه علم و دینی با حضور دکتر طالب پور برگزار شد.

سرای ایران و خلیج فارس

نمایشگاه آسمال بر محوریت خلیج فارس برگزار شده، به همین مناسبت و به منظور معرفی هزیت ایرانی و تاریخی و جایگاه جهانی خلیج فارس نمایشگاه روزگی از آژند مرتبط با خلیج فارس در مسرای ایران و خلیج فارس برپا شد. در این سرایدین نشست تخصصی با حضور کارشناسان و صاحبزوران داخلی و خارجی برگزار شد.

شازدهم اردیبهشت دکتر ناصر تکمیل مهابود با ایراد سخنرایی به بررسی روابط فرهنگی- آموزشی کشورهای خلیج فارس پرداخت. مقدمه اردیبهشت هم ساعت ۱۶ دکتر علی بیگلری به بررسی خلیج فارس در سفرنامه‌های جهانگردی پرداخت.

رویز روحانی، هم همدان روز پنج سرای ایران بود که با موضوع انگاهی به اشتکافات آسمانی‌شناسی خلیج فارس و یزنده‌های فرهنگی منقده، به ایراد سخنرایی پرداخت.

«خلیج فارس در دوران قبل و بعد از اسلام» نیز عنوان سخنرانی اردشیر خدادادیان بود که یزدهم اردیبهشت ساعت ۱۶ در سرای ایران برگزار شد.

سیدجعفر حبیبی نیز در روز هفتم به بررسی خلیج

فارس در متون ادبیات فارسی پرداخت.

روز پنجاهم و بیستم هم در نشست پایانی این سالن برگزار شد. در نشست اول دکتر دودودیان، در مورد خلیج فارس و دریایوزان ایران در پیقه تاریخ سخنرانی کرده

در نشست دوم نیز دکتر فرهاد نوری با موضوع «میراث معماری خلیج فارس» به سخنرایی پرداخت.

فرهنگی مؤسسه شهید آوینی، لیله‌خانه ملی ایران، مؤسسه رویت پنج، مرکز تحقیقات و مطالعات سینمایی سینماگک موزه هرهای معاصر و… به معرفی و ارائه دستاوردهای خود پرداختند. چادر سینما در طول برگزاری نمایشگاه چندین نشست تخصصی برگزار کرد. به گزارش ستاد اطلاع‌رسانی همدعین نمایشگاه کتاب انجمن سینمای جوان ۶ نشست تخصصی در مقوله‌های مختلف سینمایی برگزار کرده و خانه سینما هم ۱۲ نشست برگزار کرد. کتاب سینمای معاصر نیز قرار بود چهار نشست تخصصی داشته باشد که این نشست‌ها به دلیل نامناسب بودن محل چادر سینما لغو شد. گفتنی است هر روز در چادر سینمایان ساعت ۱۱ تا۱۲ فیلم‌ها و برگزیده پربینامی و بین ساعت ۱۲ تا۱۳ فیلم‌های معاصرگ و دینی به نمایش در آمد.

از نگاه میزبان

برپایی نمایشگاه کتاب یزاتبا وسیعی هم در داخل و هم در خارج داشت، در اینجا سعی کرده‌ایم نمایشگاه را از جنبه‌های خارجی از نمایشگاه‌ها که در راسته‌های مختلف منعکس شده، بود را به صورت اختصار بیان کنیم. فلس می‌نویسد، نمایندهٔ انتشارات اوجیبی آمریکا استقبال مردم از نمایشگاه را در تصویر خواند؛ و آن را بسیار خوب ارزی کرد. فلس در جامی دیگر به نقل از نمایندهٔ انتشارات «اسپلای» هند که استقبال ایرانیان از نمایشگاه کتاب را پرشور توصیف کرده دومی نویسد: ایرانیان کتاب دوست هستند و در تمامی زمینه‌ها کتاب می‌خرند. بانی فیلم هم از اظهار نظر حاجی شاعر عبدالله، مشهور مبلغ کتاب کشور، مارتی نوشته است: ایران دارای فرهنگ و تمدن بسیار عظیم و مجامعی است و آماده‌ارام و نابل فرهنگی این تمدن ملتزی نیز به سطح جهانی‌ها ارتقا یابد.

پایگاه اینترنتی نمایشگاه کتاب هم اظهارات عدنان

حمود، مدیر نمایشگاه کتاب بیروت را پوشش داده است. وی گفته است: نمایشگاه کتاب بیروت در فضای ده هزار متری برگزار می‌شود که شاید به اندازهٔ یکی از سالن‌های نمایشگاه کتاب تهران هم نباشد. غیربزرگی مهم هم به دیدار محمدعلی شامعی با رئیس نمایشگاه بین‌المللی کتاب کالیفرنیا پوخته است. در این دیدار شامعی پیشنهاد کرد دست‌نویز کتاب صحت نشر در مغرب، تسهلاتی فراهم کند تا کتاب‌های مغربی با سهولت بیشتری در اختیار توریست‌گان ایرانی قرار گیرد. رئیس نمایشگاه مغرب هم از آمادگی کشورش برای ترجمه آثار این ایراد خبر داده است.

یازدید سفری در تهران از ایران از نمایشگاه راه اوم ایسنا پوشش داده بود، بزوکرت اران به خبرنگار ایسنا گفته بود، من از نمایشگاه‌های کتاب دنیا دیدن کرده‌ام ولی ایران، خانهٔ باز سوسیر ماخامان، الو حدهٔ قطر و عبدالله زباد مردم ایران را کتاب دارد.

رئیس نمایشگاه استانبول نیز گفته است: کشور ایران با واقع شدن میان کشورهای اسلامی بر و شرق آسیا می‌تواند واسطه خوبی برای ایجاد روابط تخصصی میان ناشران و نویسندگان این کشورها باشد.

علاوه بر اظهارنظر نخستین‌های مختلف راویدر امی بی‌سی، و راویدر اودوچه زندهٔ نیز در دو گزارش به

نمایشگاه کتاب تهران پرداخته بودند.

هخستنی کتاب نقل از بی بی سی می‌نویسد: نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران با استقبال نسبتاً خوب بازدیدکنندگان و با فضای خاصی در جریان است.

دوپیچه وله هم نیز بهترین تمهدهای بین‌المللی همچون کنسروات و برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب را تا نظیف جسمی در حوزه کتاب ایران دانسته است. روزنامه ایران به نقل از بیجیچه وله نوشته است: بیوسن، به کنسروات وایتسه به بیوسن ایران به سازمان تجارت جهانی است که این مساله خارج از حیطهٔ اختیارات ناشران است.

باز هم خبر

الینا خیرداد، طی مراسمی با حضور احمدی نژاد، شهردار تهران، محمدعلی شامعی، رئیس نمایشگاه و علی اکبر انصاری مشاور فرهنگی شهردار برگزاریدگان فراموشان هفتهٔ معماری و باغ کتاب تهران مورد تحلیل و تقدیر قرار گرفتند. در این مراسم به مؤگان کتبیرو و فرهاد اسدپور به عنوان ویژهٔ اول، ۵۰سکه پهل آزادی، برگزیدگان رتبه دوم ۱۰۰سکه و به ایرتنا رشتاگرد و علیرضا پرتی ۵۰سکه پهل آزادی ahead شد. برگزیدگان رتبه‌های چهارم تا سیزدهم هم برنده ۲۰ میلیون ریال کمک هزینه شدند.

خبر دیگری از ایلنا، غرقه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در نمایشگاه آسمال هفت عنوان از کتابهای روانهٔ سلفهٔ گفتهٔ داشتند. چیزی بخیرداد دربارهٔ کتاب‌های مربوط به مم به نقل از ایران، مقدمه اردیبهشت مراسم ویژه معرفی مجموعه کتاب‌های مربوط به بیو در آملی تا تاریخ سالن ۲۵ نمایشگاه برگزار شد.

در ادامه چند خبر از خیبرگزاری میز: نویسندگان در سرای اهل قلم «کارکاتر» می‌شوند. حاج مؤمنی، مدیران خلیج فارس، شمار آسمال نمایشگاه کتاب به تقام نشریهٔ نشنال جئورگرافیک ربطی ندارد. «هفت‌صوت زوهران و ارتباطات فرهنگی بنیادنیهد امور ایازگران سینما بیست و شوی ریلهای مثل و ۳۳ هزار صوت کتاب با موضوع ایثار و شهادت راه اندازی شد.

در نمایشگاهی که شمار آن خلیج فارس استیک لائر عربی کتابی با عنوان «خلیج…» عرضه کرده بود که این کتاب بلافاصله جمع آوری شد.

یک نسخه از کتاب «قول غزل‌های سلیمان» ترجمه حسن صفدری از سوی حراست اعد و برای بررسی مجدد به کمیته ناشران مسافر در نمایشگاه تحویل داده شد. این کتاب از انتشارات نشر خوریدنیفیهٔ امدهاها است. نشانی با عنوان «دکتر مرتضی کتک» فلس در ادبیات فارسی، بیستم اردیبهشت در عرضه غیربزرگاری ایگتا در نمایشگاه مطبوعات برگزار شد.

نویزخبران ایلنا

یازدیدکنندگان از همدعین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در غرقه امور کتابخانه‌های سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران آموزش‌ها کنارتاری دیدند. همچنین در این غرقه ملافه منندان می‌نارنستند به طر رایگان حضور یکی از ۷۰ کتابخانه تحت پوشش این سازمان شونر.

رئیس‌وزیر ویکتر محمدزاد عارف، معاون اول رئیس جمهوری بیستم اردیبهشت از نمایشگاه کتاب دیدار کرد. عارف همچنین با مسؤولان مسرای ایران و خلیج فارس به گفت و گو پرداخت.

معاون اول رئیس جمهوری افراش شمارگان کتاب را یکی از راهماها کاهش قیمت کتاب دانست.

باز هم ایراد آسمال در نمایشگاه کتاب ۷۵۶ناشر از ۵۱ کشور، ۱۶۳ هزار عنوان از کتاب‌های خود را به نمایش گذاشتند که این رقم به نسبت سال گذشته ۹ هزار عنوان افزایش یافته است.

آخرین خبر به نقل از فرهنگ آنتنی، بی بی دی اطلاعات کلیه کتاب‌های سال‌های ۸۷ و ۸۳ از سوی خانه کتاب در سالن نشر الکترونیکی در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفت.

مهستی خیری-مجید آل ابراهیم

گفت و گو با دکتر محمدرضا خواجه پور: استاد دانشگاه

نوشتن یعنی تثبیت فکر

مختصر و **مفید** اینگونه خودش را معرفی کرد: «محمدرضا خواجه پور هستم؛ در سال ۱۳۲۰ به دنیا آمدم. رشته تحصیلی من فیزیک و کارم عملی است و از سال ۱۳۵۲ متصل و منقطع به این کار ادامه داده‌ام و در لا به لای کارهای آموزشی هم گهگاه کتاب‌هایی از انواع و بده و چند تایی ترجمه و یکی دو کتاب هم نوشته‌ام که عمدتاً به نجوم یا فیزیک مربوط می‌شود. بخش عمده این کتاب‌های علمی برای عموم بوده و زندان نایی هم تخصصی است. در حال حاضر نیز استاد فیزیک مرکز تحصیلات تکمیلی علوم پایه در زندان هستم.»

چند تا اثر منتشر کرده‌اید؟

زیاد نیست، ده- دوازده کتاب، تعداد دقیق آنها را به خاطر ندارم. مجموعه‌ای از این کارها را انتشارات آموزشی منتشر کرده است با عنوان دوره آثار ابیثین که منتخب آثار ابیثین است. سه جلد آن منتشر شده و جلد چهارم نیز سال‌ها است که نیمه کاره است و خاک می‌خورد. زمانی که این کار را شروع کردم از کار تدریس فارغ بودم ولی بعد از آن به کارهای تدریس، تحقیق و کارهای اداری دانشگاهی مشغول شدم و فرصت آن را نیافتم که بیشتر کار کنم. بعد هم دوره دانشتین منتشر شد؛ یا همکاری دوست چهارم این دوره را تنظیم کنم و احیاناً به چاپ برسانم. **شما در دهه ۶۰ فعالیت زیادی داشتید که یک دفعه این فعالیت قطع شد، چرا؟**

مطرح نمی‌کنم که فعالیت یک دفعه قطع شده باشد، وقتی از دانشگاه شیراز به تهران آمدم -در واقع کنار گذاشته شدم- ترجمه یک رشته کتاب‌های عامه فهم را شروع کردم و چند مجموعه از نوشته‌های عمومی بعضی از فیزیکدان‌های بزرگ را ترجمه کردم که توسط ناشران مختلف منتشر شد. به اتفاق عدده از دوستانمان انتشارات دنا را تأسیس کردیم و چند کتاب در انتشارات دنا از من چاپ شد. بعد هم دوره دانشتین منتشر شد؛ یا همکاری دوست قدیمی‌ام دکتر یوسف شوئی یک کتاب درسی (فیزیک گرمایچمه گرمیه که نشر دانشگاهی منتشر کرد و کتاب دیگری درباره نجوم برای دوره پیش دانشگاهی نوشتم. این کارها به این معنا متوقف شده و کمتر کاری از من به صورت کتاب چاپ شده است. ولی یک سری مقالات تحقیقی داشته‌م که در

مجلات تخصصی چاپ شد که آنها را باید جزو کارهای علمی و دانشگاهی به حساب آورد. ناسپ انتشارات انجمن فیزیک و انتشار چیزی در حدود ۲۰جلد کتاب بیشتر به انتخاب و یا مسوولیت من. فعالیت دیگری بود. من در آن مجموعه اثری از علوم را منتشر نکردم ولی به طور رسمی مسوول انتشار آن کتاب‌ها بودم که عمدتاً کتاب‌های عمومی علمی هستند و البته در این کار همکاری ثابت قدم و دلسوژ داشتم. تا سال ۷۴ یا لدکی بعد در انتشارات در انجمن فیزیک فعال بودم. از سال ۷۲ به زندان رفتم، بنابراین این کار را کنار گذاشتم و به کار تخصصی خودم (فیزیک ابیثین) در مرکز تحصیلات تکمیلی خودم (پایه زندان مشغول شدم و با کمال تأسف فرصت چندانی برای من باقی نماند تا به این نوع کارهای ترویجی علم بپردازم ولی صورت‌های دیگری از کارهای ترویجی علم را در مرکز تحصیلات تکمیلی دنبال کرده‌ام.

در کمال فعالیت‌های شما مشکل نداشتن وقت بوده است؟

در حوزه ترویج علم به صورت ترجمه و انتشار کتاب بله، وقتی هم باید تدریس کنی و هم جایی را اداره کنی فرصتی باقی نمی‌ماند، بخصوص جایی که زیاد نماندیس. باید، کارهای متعددی باید انجام داد تا مؤسسه پایگرو و موفق شود؛ یا وجود این کارهای دیگری انجام داده‌ام؛ ترویج علم فقط کتاب نیست. صورت‌های مختلفی از ترویج علم وجود دارد. کتابی دارید به اسم نجوم به زبان ساده که نوشته مایردگانی و ترجمه شمس‌الت این کتاب یکی از بهترین

کتاب‌های شمس‌الت که در زمینه نجوم در کشور منتشر شده است و از سال ۶۹ (اولین چاپ) تقریباً هر سال و با شمارگان مناسب تجدید چاپ شده است. بیشتر افرادی که نجوم را آغاز کرده‌اند کارشان را با این کتاب شروع کرده‌اند و تجربیات یک نوع کتاب مقدس نجوم در ایران شده است. اما متأسفانه که این کتاب دوده این است که سال ۶۹ منتشر شده و اصل کتاب هم مربوط به ۴۰ سال قبل از آن است یعنی اصل کتاب مربوط به ۲۰ سال پیش است یا توجه به تغییراتی که بخصوص در حوزه منظومه شمسی به وجود آمده، چرا این کتاب را بروز نمی‌کنید یا حداقل یک فصل یا درست‌نامه به کتاب اضافه نمی‌کنید یا از ناشر نمی‌خواهید که اضافه کند؟

متأسفم از اینکه کتاب خوب در سطوح مختلف منتشر کم است که چنین کتاب ابتدایی‌ای این قدر مطرح و معروف شده است. از اینکه هر اداری پیدا کرده، متأسف نیستم بلکه از اینکه کتاب‌های دیگری که

نوشتن یعنی تثبیت فکر؛ تا زمانی که صحبت می‌کنی فکرت تثبیت نمی‌شود

بدانیه این کتاب باشد. در این سطح یا در سطحی بالاتر، نوشته یا ترجمه شده است که جانشین این کتاب برای آموزگاران و دانش‌جویان شود، و اما درباره خود کتاب، اینکه به ویرایش مجدد کتاب دست نزنم؛ دلیلش همان چیزهایی است که گفتیم. خوشبختانه قصد دارم که این کار انجام دهم. در بی صحبت با ناشر، تصمیم دارم مطالبی به این کتاب اضافه کنم و اطلاعاتش را در زمینه منظومه شمسی، نجوم ستاره‌ای و کهکشان‌ی و کهان‌شناسی به روز کنم. **به البته به سفارش آموزش و پرورش تهیه کرده‌اید ولی موفقیت کتاب دیگر شما را نداشت، چرا؟**

این دو کتاب قصد و فرضی متفاوت داشتند. نجوم به زبان ساده برای فردی بوده که دوست داشته شب برود بالای پشت بام و ستارگان را نگاه کند ولی کتاب دیگر، کتاب درسی است که برای درس نجوم نوشته یعنی تثبیت فکر؛ تا زمانی که صحبت می‌کنی فکرت تثبیت نمی‌شود چون هر حرفی می‌نویسی بزنی ولی وقتی نوشتی و فکرت را تثبیت کردی می‌توانی به نوشته ات نگاه کنی و متوجه بشوی که اینجا درست نگفته‌ای، آنجا داری چیز دیگری می‌گویی، بنابراین وقتی که می‌نویسید مطلب را هم برای خودتان و هم برای دیگران تثبیت می‌کنید و این یک نوع نظم فکری به آدمی می‌دهد. نوشته‌ای که معمم داشته بودم و دیگری هم می‌تواند آن را بفهمد. مطالبی را دنبال کند و به نتیجه برسد، مبتنی بر فکر است. نوشتن عادت و تجربه می‌خواهد این عادت را باید از مدرسه و دبیرستان

ترتیب اصلاً اجازه نمی‌دهد که دانش آموز برود درسی را بخواند که در کتک‌ور در آن استفاده نمی‌شود، شما اگر درس میکروبیولوژی را هم در نظر بگیرید همین طوری می‌شود. هر چیزی که از چارچوب تست کتک‌ور خارج باشد چنین سرنوشتی خواهد داشت. یعنی داستان این است که دانشجویی که می‌خواهد به دانشگاه وارد شود و این درس به کارش نمی‌شود چرا این درس را یاد بگیرد، بنابراین در میان دانش آموزان مدارس تعداد کسانی که فراتر از کتاب‌های درسی شان چیزی می‌خوانند، اندک است این یک واقعیت است.

در مورد کتاب‌های دانشگاهی بعد از این همه مدت که دانشگاه و نهادهای مختلفی مثل «صمت» و «نشر دانشگاهی» داریم چرا هنوز نتوانسته‌ایم یک کتاب مثل فیزیک، حالی‌دی (چه در علوم انسانی و چه در علوم تجربی) منتشر کنیم؟ کتابی که مورد استفاده استاد و دانشجو باشد و از آن استقبال هم شود.

این نکته طریفی است. در ادراغی که کتاب‌های درسی دانشگاهی می‌نویسند، وقت و فرصت زیادی می‌گذارند. در این کار بزرگهتی می‌کنند و افراد دیگری را به کمک می‌گیرند. پس از مدتی تدریس به نقطه نظر جدیدی در ارائه درس و تفهیم آن می‌رسند و بعد کتابی می‌نویسند. مثل هالیدی، من در مصاحبه دیگری گفته که این کتاب‌هایی که ما می‌نویسیم، خاصه برای سال‌های اول دانشگاه، کتاب درسی نیست، کتاب درسی انواع و اقسام، ضمیمه دارد.

کتاب معلم دارد، کتاب شاگرد و حل تمرین دارد. کتاب آزمایشگاه، دارد. امروزه بسیاری از مطالب آن روی اینترنت هم آید. کتابی مثل هالیدی درست مانند یک موجود زنده رشد می‌کند، بزرگ می‌شود و نویسنده‌گان آنها دینامیک کیفیت برتر آموزش را در کتابهایشان به نمایش می‌گذارند. این دینامیک را در سیستم آموزش عالی ما کمتر می‌توان سراغ کرد.

کتاب هالیدی نوشتن خیلی سخت‌تر از این است که یک نفر متخصص در یک قسمت خاص از علم بخواهد یک کتاب تخصصی بنویسد. چرا که او کتاب را برای متخصص می‌نویسد که همه مقدمات را می‌داند. برای اینکه کتاب بنویسی باید نویسی‌باشی، ما شفاهی هستیم، کتابی نیستیم. فیلسوف ما شفاهی است. استاد ما شفاهی است چیزی نمی‌نویسد. با کم می‌نویسد. محقق ما شفاهی است دلیلش هم ساده است سیستم آموزش را یاد نمی‌دهد؛ ما را به نوشتن تشویق نمی‌کند.

نوشتن یعنی تثبیت فکر؛ تا زمانی که صحبت می‌کنی فکرت تثبیت نمی‌شود چون هر حرفی می‌نویسی بزنی ولی وقتی نوشتی و فکرت را تثبیت کردی می‌توانی به نوشته ات نگاه کنی و متوجه بشوی که اینجا درست نگفته‌ای، آنجا داری چیز دیگری می‌گویی، بنابراین وقتی که می‌نویسید مطلب را هم برای خودتان و هم برای دیگران تثبیت می‌کنید و این یک نوع نظم فکری به آدمی می‌دهد.

نوشته‌ای که معمم داشته بودم و دیگری هم می‌تواند آن را بفهمد. مطالبی را دنبال کند و به نتیجه برسد، مبتنی بر فکر است. نوشتن عادت و تجربه می‌خواهد این عادت را باید از مدرسه و دبیرستان

پرورش داد. ما از شاگردان نشان نوشتن نمی‌خواهیم. یک درس استاد داریم که به شوخی گرفته می‌شود، حتی وقتی صورت مسأله فیزیک را به شاگرد می‌دهی نمی‌تواند جلوه فرمولش مختصری توضیح دهد. اکثر دانش‌جویان ما قادر نیستند سر کلاس از درس معلمشان یادداشت بردارند، به همین سادگی. پس نمی‌توانید بگویید چرا استادان ما کتاب نمی‌نویسند چون نوشتن نمی‌داند و وادت به نوشتن ندارد آدم باید نوشتن را یاد بگیرد. تمرین کند ولی ما چنین چیزی در آموزش هیمان نداریم.

نوشتن تمرین و ممارست می‌خواهد که باید در سیستم آموزشی ما باشد که متأسفانه نیست، البته بعضی‌ها هستند که این تمرین را انجام داده‌اند. بنابراین گهگاه کتاب‌هایی دیده می‌شود که خوب نوشته شده‌اند.

اما چرا استادان ما کتاب عامه فهم نمی‌نویسند. این است. گذشته از دانش گسترده‌ای که مستلزم این کار است. اولین دلیل این است که نمی‌توانند بنویسند. تا ثانی این کار وقتی می‌خواهد که معدودی از آن بهره‌ورزند و بالاخره اینکه کارها باید با یک نوع ارجح اجتماعی هم همراه باشد و این ارجح است که آنهاهی را که ذوق دارند به این طرف می‌کشاند. این ارجح هم می‌تواند مادی باشد و هم بی‌مادی. در یک کشور هفتاد میلیون شمارگان کتاب شما هزار تا ۱۵۰۰ است یعنی ارجح اجتماعی کار شما اندک است.

فرض کنید مسوولی هستید که می‌تواند در نشر کتاب‌های علمی اثر بگذارد، هم در تولید، هم در توزیع و هم در تشویق دیگران به خواندن کتاب، اگر چنین فردی جویید و قدرت داشتید چه کار می‌کردید؟

جواب سؤال شما را بار در کردن سؤال شما شروع می‌کنم.

من نمی‌توانم بگویم چه کار کنیم که این وضعیت اصلاح شود. ما چون همواره دوست داریم که یک‌کس می‌تایند و مسأله را زود حل کند از اینگونه سؤال آدم‌های پرس‌پوش، هر کاری یک فکر درست توسط آدم‌های درگیر در آن کار را لازم دارد تا راهی برای آن پیدا شود. من به نهایی نمی‌توانم بگویم در نشر چه کار کنیم تا مشکلات آن حل شود. به نظر من در هر قسمتی از کار نشر، افراد متعددی باید تحقیق و بررسی کنند تا مسئله مشکل چیست؟

پس به جهانی دیگر شما الان چنین شدید و گفتید که عده را جمع کنیم و بیستم مشکل چیست؟ من می‌گویم صورت مسأله اینکار دارد. شما بریدید در بازار از ناشر پرسیدید می‌گوید صنعت نشر صنعتی نیست که بشود طبق تجربی از آن درآمد صنعتی نشر. ما اصلاً صنعت نیست و توان ندارد، شما اولاً من ناشر بیستم به عنوان ناشر هم، ناشر ورزگشته‌ای هستم که ۲۰ سال پیش در انتشاراتی را بسته است. من آدمی هستم که یک چیزهایی نوشته و یا ترجمه کرده. چند سالی هم کار علمی و میریتی کرده. شما از یک علاقه‌مند به کتاب سؤال می‌کنید. خوب جواب، جواب یک علاقه‌مند است. مسائل نشر یک مسأله نیست دهها مسأله است. از کارهای روزمره فنی و چاپ مسأله دارد تا مشکلات علمی ریاستاری و مسائل مربوط به نویسنده و مشابه و اینها که همه را نمی‌شود یکجا جواب داد.

